

314

క్రిటికల్ జోడా

రచయిత : -

శ్రీ మా నా పు రం

టి పీ కల్ జో డా

శ్రీ మానాపురం అప్పారావు పట్నాయక్.

వల్లెపకో :

పనుపులేటి బాపిరాజు,
రాజమండ్రి.

1944.

సూ చ న .

స్వార్థంకోసం ఫలాపేక్షనాశించి ఎంతటిఘోరాలనైనా వెనుదీయకుండ కర్మశక్త్యాదయంతో నిరాఘాటంగా జరిపించగలిగే నిబ్బర మనస్కులు మన దేశంలో చాలమంది ఉన్నారు.

కాని—అట్టివారి కుటిలనటనాప్రవీణత ఎల్లకాలం సాగిరావడం దుర్భరం అని తెలియబడుస్తూ, అట్టి మాయాశీలుర భవిష్యత్ జీవితం పరాభవములతో కూడిన పరిహాస్యాలకు గురికాగలదని తెలియబర్చడమే ఈ కథయొక్క ముఖ్యద్దేశం—

ఇహ చదవండి—

ఇ ట్లు
ర చ యి త

‘బాబాయి—గుఱ్ఱంను సిద్ధంచేయమని గంగన్నకు మీరు చెప్పండి’

‘ఏక్కడకమ్మా గుఱ్ఱంమీద వెళ్ళడం?’

‘పల్లెటూర్ల సాందర్భం అప్రేక్ష పొలాలమీద తోటలమీదా అభారపడి ఉంటాయనికదండీ మీరు చెపుతుంటారు. అవి చూడ దానికే—

‘మూపట్నం అనుకొన్నావా తల్లీ రోడ్డు చదును గాడండి చెప్పి నట్లు గుఱ్ఱం పరుగెత్తడానికి’

‘ఇట్లాంటి పొలంగట్లమీదే, స్వారీచేయడం తమాషాగాకూడ ఉంటుందండీ. అంచేతే ఈవేళ స్పెషల్ పోగ్గాం పెట్టుకొన్నాను’

‘మరి నీకు సహాయం ఎవరువస్తారమ్మా తిరిగి వచ్చేప్పుడు దారి చూపడానికి’

‘అక్కరేదండీ. దారే తెలుసుకొని తిరిగి రాలేకపోతానా?— అడ్డదీగెలకు దారిపడంటే ఎవరుపడితే వారేచెపుతారు’

‘ఊ—నీయిష్టం. వెళ్లు—’

‘గంగన్న గుఱ్ఱపుశాలలో గుఱ్ఱానికి మాలీను చేస్తూన్నాడట. జనువేసి సిద్ధంచేయమని మీరే కబురుచెయ్యండి—’ అని తండ్రి గణపతిరావుగార్కి అరుణ ముచ్చటగా చెపుతుంటే మేనజరు విశ్వాస రావుగారు—

‘వద్దమ్మా—అలావెళ్ళకూడదు. వచ్చినది కొత్తనలం. అందులో ఆడపిల్లవు. వంటరిగా—’

‘నాఉత్సాహానికి మీరు అడ్డుతగలకండి. ఇది కొత్తనలం కాబట్టే చూడడానికి బయలుదేరడం’ అంది అరుణ కండ్లలో కోపాన్ని అగుపరుస్తూ.

‘తప్పు అమ్మా—పెద్దవారిని అలా విడలించకూడదు. విశ్వాస రావుగారంటే నావలె నీశ్రేయస్సుకోరువారిలో ఒకరు—’

‘ఏలాఅయినా నేను వెళ్ళిపోయితిని. విశ్వాసరావుగారు చెప్పారనే హాడలుకూ గంగన్న మీఅనుమతిలేనిదే గుట్టంమీద జీనువేయనన్నాడు. అంచేతనే మీదగ్గరకు వచ్చాను. నామీద అధికారం మద్యను ఈయన కేంకావాలి—’

‘అలా మాట్లాడకు తల్లీ—చిన్నదానవు. నరే—నీకు అంత సరదాగాఉంటే వెళ్ళి చీటిపడకముందే తిరిగి వచ్చేవేయి—’

‘అ.—సూర్యాస్తమయంగాకుండానే తిరిగివస్తాను. వాడికి కలుగుచేసి—’

‘నీఉడుపులతో నీవు సిద్ధమయ్యేప్పటికి గుట్టం సిద్ధంగా ఉండక పోతుందా!—నువ్వు వెళ్ళమ్మా—’ అని పండుమీసాలలోంచి గణ పతి నవ్వుతుంటే అరుణ చలాకీగా అక్కడనుంచి పక్కగదిలోనికి పరుగెత్తింది. గణపతిరావుకండ్లను మేసజరు విశ్వాసరావువంకకు త్రిప్పుతూ

‘అరుణ పెంకిపిల్ల. వాడితోచినంతే. దానివంతు నెగ్గకపోతే పెద్దలనికూడ యోచించకుండ మాట్లాడుతుంది’

‘అవును. మీప్రేమలో గారాబంగా పెరగడంచేత ఆ నియమ ములు అంతగా తెలియవు ఆ అమ్మాయికి’

‘ఊ—తల్లి చనిపోయినతరువాత నేనే తల్లికై తల్లిలేనిలోటు లేకుండ పెంచాను. ఆప్రేమచేతనే అరుణను గట్టిగా ఓమూట అనలేను’

‘నిజమే. కాని వయసు ఎచ్చినతరువాతమాత్రం ఆడపిల్లలు మన అడుపు ఆజ్ఞలలో ఉండాలి. లేకుంటే—’

‘విశ్వాసరావుగారూ! ఒక్కమాట. కొడుకై నా కుమార్తె అయినా అరుణ ఒక్కతే కాబట్టే ఆమెను కట్టుబాటునే కైదులో

బంధించడానికి నామనస్సు ఒప్పుకోలేదు. స్వేచ్ఛగా సకలశక్తులతోటి నాకండ్ల ఎదుట సంతోషముతో తిరుగడమే నాకు కావాలి.

‘కాదనను నేను, కావచ్చును, కాని—తెలియని ప్రదేశాలలో నిస్సహాయంగా ఆమె తిరుగడంగురించి మంచిది కాదనిమాత్రమే నా ఉద్దేశం.’

‘ఫరవాలేదు. అరుణ అంత తెలివితక్కువదికాదు. అత్య గౌరవంపెరిగి నడుచుకొనే ఆధునికవిద్యానతి మన అరుణ.’

‘వును, ఆమె ప్రతినాదనా నన్ను తృప్తిపరుస్తుంది. ఇట్టి స్వేచ్ఛానాదాగల బాలిక మన అరుణ అని తెలుసు కాబట్టే వాసు కూడ ఆమెను విడువకుండ తిరుగుతూండేవాడు. మదరాసునుంచి వ్రాసే వాడి పత్రికా స్త్రోత్రానూ అరుణనంగతి అడగడం మరువనే మరువడు.’

‘అవును, వాసుకి అరుణమాటలంటే చాల యిష్టం. అరుణ అలిగి ఆతనితో మాట్లాడకపోయిందంటే దిగాలుపడి మళ్ళీ ఆమె మాట్లాడు. రో—’

‘మననం—నువ్వు చదువుతూన్నాడన్నమాటే గాని వాడి ప్రాణ మంతా అరుణమీదనే ఉంటుంది.’

‘గాని తెలుసు వాసుకి అరుణఅంటే ఎంతవేమో.’

‘పరిశీలు కావడంతోనే వస్తానని వాగ్విశాడు నిన్ననే.’

‘పరిశీలు ఎప్పటినుంచి మొదలు?’

‘ముప్పుడు జరుగుతూనేఉన్నాయట వాగ్విశాన సబక్కునుబట్టి క్లాస్ వస్తుందనే ధీమాగాకూడ ఉందని వాగ్విశాడు.’

‘రావచ్చు. ఫస్టుడాన్ ఆతనిని ఆహ్వానించుకొని మరీవస్తుంది. సరస్వతీదేవి యనుంగువుతు)డు వాసు. ఆతని చిన్నప్పటి చదువులోని శ్రద్ధ, నేర్పు, నాకు పూర్తిగా తెలుసు. కాబట్టే ఆతనియందు నా కంత గురి.’

‘వాడి తెలివితేటలకు కన్నతలిదండ్రులే ఉంటే ఎంత ఆనందపడి ఉప్పొంగిపోయేవారో!’

‘ఆతనికి తలిదండ్రులు లేనిలోటు మీదమాత్రం ఏమిచేశారు. సాయశక్తులా కష్టపడి, కట్టుదిట్టంగా చదివించి—’

‘మీనహాయంకూడ అందుకు తోడ్పడకపోతే నేనా పని చేయ గలనంటారా?’

‘అదంతా దైవనహాయం. మధ్య మననహాయం ఏముంది!’

‘మీఆశీర్వాదంవల్లనే వాసు అంతవాడయ్యాడని వాడి అత్త కూడ పలుమారు నాతో అంటూ మీఉన్నతహృదయాన్ని స్లాఘిస్తూంటుంది’

‘విశ్వాసరావుగారూ!—నాకు ఒక్కకోరిక ఉంది. అది ఏమంటారా?—అరుణను ఎవరికోయిచ్చి పెండిచేసి అత్తవారియింటికి పంపడం నాకిష్టంలేదు—’

‘ఆమె దగ్గరలేకుండ ఒక్కనిమిషంకూడ మీరు గడపలేరని కూడ నాకు తెలుసు’

‘అవును. అందుచేతనే ఒక విద్యావంతునికి మన అమ్మాయిని యిచ్చి కట్టబెట్టి, ఆతనిని మనయింటనే ఉంచుకొని నాతరువాత యిస్తేటు అంతా ఆతనికి చెందేలా పవరునామా వ్రాయదలచాను’

‘చిత్తం. మనకు పూర్తిగాతెలిసి, మన అదవు ఆజ్ఞలతో జాగ్రత్తగా ఉండే విద్యార్థికి అమ్మాయిని యిచ్చి పరిణయంచేయడం శ్రేయస్కరం అని నా సలహా’

‘నాకు తెలుసు. ఆవ్యక్తి నామనసులో ఎప్పుడో చిత్రించబడే ఉన్నాడు’

‘అమ్మాయికికూడ తెలుసా ఆ అబ్బాయిని’

‘విచ్చివాడా!—ఎన్నిమారులు సూచాయగా నాప్రేమను వెడలిబుచ్చలేదు వానుపట్ల. ఆతడే అరుణకు తగినవాడని నామనసులో తలచినప్పటినుంచి ఆతనియందు ప్రత్యేకదృష్టినిలిపి ఆతని యోగక్షేమాలు అడిగి తెలుసుకోవడంలేదూ!’

‘నేను గ్రహించాను. కాని పూర్తిగా మీరు పేరు ఉచ్చరించని కారణంచేత నామనసు ఆ ఆశనుంచి మరల్చి ప్రయత్నించేవాడిని. కాని యిప్పటి మీమాట నన్ను స్వర్గానికి ఎత్తినట్టుయింది. నామేళలుడు మీకు అల్లుడు కాబోతూన్నాడు అంటే అంతకంటే అధికనాతనం నాకేమి కావాలి!—మీనేవయే కాకుండ మీకో బుధుక్కుకూడ ప్రసాదించి నందుకు ఆధగవంతునికి—’ అని విడవకుండ లెక్కరుకొనుతూంటే గణపతి రావు ఆతని బుజాన్నితట్టుతూ అక్కడనుంచిలేచి నవ్వుతో తోటవైపు నడచాడు. విశ్వానరావుకూడ ఆయనను అనుసరిస్తూ అక్కడనుంచి లేచాడు.

గణపతిరావుగారు చిన్నయినట్టుకు జమీందారు. ఆయనకు సాలు నామా రాబడి పదివేలకు పైబడేఉంటుంది. ఆయనకు అరుణ ఒక్కతే కుమార్తె అవడంచేత ఆతని ప్రాణాలన్నీ ఆమెకు అతుక్కోనేఉంటాయి. అరుణనువిడిచి ఒక్కక్షణం ఉండలేను. అందులోనూ ఆయనభార్య అరుణకు ఐదవనవత్సరం ప్రవేశించిన రెండవనెలలోనే గతించడంచేత మాతృవిహీనలయిన ఆ పాపను తన కండ్లలోపెట్టుకొని పెంచారు పతి గారు. ఇప్పుడు అరుణవయసు పదునెనిమిది. స్కూలుపై నల్లవరకు చదివి పబ్లిక్ ఎగ్జామినేషనులో తప్పడంచేత చదువుకు స్వస్తి చెప్పింది. చిన్నప్పటినుంచి ముద్దుగా పెరిగడంచేత అరుణకు ఎవరివద్ద ఏలానడుమకో వాలో తెలియనిముగ్గుగా ఉన్నప్పటికీ తనమాటనే న్నెంచుకోవాలనే ప్రోవాదనలకుతో వ్యవధిలకుకలిగి యుండేది.

ఎదుటహృదయాల్ని ఉడికెత్తించి ఉత్సాహాన్ని రేకెత్తించే ఆమె పెద్దకండ్లు—వమిలలోయిమడక ఎత్తునుంచి వంపులుతిరిగే యాన భారమూ—లేతగులాబిరేకులచిరవనుజోలు రంగువంటి శరీరకాంతి—చుట్టూ కాంతులుమెరసే డిబయినుల జరి సక్కి అంచులచీరల నూతన వస్త్రదారుణలూ అరుణ సాహజసౌందర్యాన్ని ద్విగిణీకృతపరచి స్వర్గ భూమినుంచి దిగిన దేవకాంతలా అగువచ్చేది.

అరుణ ఆదినం గుఱ్ఱంస్వారీచేయడానికి ఫుల్ బ్లాక్ సురవాతోనూ, లోనగాయిముడ్చబడిన సన్నచారల కాలరుషర్టుతోనూ, వెడల్పాటి పట్కాబెబ్బలోనుండి పిరుదలవరకు అంటిపెట్టుకొని రెండువైపులా ఎత్తునుంచి కిగిందికి ఏటవాలుగానచ్చే కాలరుగోటుతోనూ, మోకాలు అంచులనుతాకే నల్లబూటుతోనూ, కొరడాచివరి తొడును చేతిపిడి అల్లికపేడిలుకిచేర్చి ఎడమచేతితో పట్టుకొని గుఱ్ఱానికితగిన రాతులా అగువడే డిక్కరేషనుతో గుఱ్ఱపుసాలకు టకటక నడచిపోయింది.

గణపతిరావుగారి అయమతిమీద గంగన్న గుఱ్ఱాన్ని జీమతో సిద్ధంచేసి అరుణకు వప్పగించాడు. అరుణ గుఱ్ఱామీద పొజిషనులో నర్దుకుకూర్చొని ఫుల్ రెప్టులో తంపాదాలను అయర్చుకొని గుఱ్ఱాన్ని రైన్సులాగి అదలించింది. గుఱ్ఱ తాళవేముర్లు 'ట్లక్, ట్లక్' శబ్దముతో చిన్ని అంగలతో వేగాన్ని తగ్గించి పరుగెడుతూంది.

పొడుగ్గాపెరిగి పచ్చనిఆకులతో కెరటాలులావీచే గాలిబరువుకు తలలువంచుతూ, గుఱ్ఱంమీంచి వస్తూన్న అరుణకు సలాంచేసి ఆహ్వానిస్తూన్నట్టు అగువడి ఆమెను ఉత్సాహపరచాయి అచ్చటి వరిపొలాలు. గుఱ్ఱందాట్లకు అరుణ జీమీద చక్కగా విన్నదంపేతో ఎగిరిపడుతూ ఎదుట పైరుగాలికిఎగిరే తన ముంగురలను మునివేళ్ళతో నర్దుకొంటూన్న ఆమె ప్రకృతిసౌందర్యదేవతలా పచ్చనిపొలాలనుధ్వజాలల్ని వట్టి పోతూంది. వరివెన్నులను ముసుగుతోవిరచి స్వేచ్ఛగా ఆరగించడానికి

వచ్చే పక్షిసమూహాలను అడలింది తరమడానికి పడిసాలలో వేచియుండే కాపుష్టిల్లలూ చేనులమధ్య గుట్టమీదనుంచి యిరుప్రక్కలా తలనుత్రిప్పి చూస్తూ గాలిని చీల్చుకొని పోతూన్న అరుణ వారిదృష్టుల సమాంతంగా ఆకర్షించుకొనగలిగింది.

అరుణ మామిడితోటకంచెదగ్గర గుట్టాన్నిదిగి, తోటఫెన్సింగ్ మధ్య కట్టబడిన ఎదురుగేటు తలుపును తెరస్తూ గుట్టంనోటిదగ్గర కళ్ళాన్ని ఎడమచేతితో పట్టుకొని లోనికిలాగి కొని పోయింది. ఆతోటలోని మామిడి గుత్తెలు అరుణను పిలుస్తూన్నట్టుగా ఆహలమధ్యనుంచి ఆమెను తొంగి చూస్తూన్నాయి. వచ్చినను మేయడానికి గుట్టాన్ని కట్టకయే తోటలో విడదీపెట్టి ఉపారుగా తోటమధ్యకు నడచిపోయింది అరుణ.

అరుణ చెల్లచివల్లను పెద్దకండ్లకదలికతో చూస్తూ ముందుకు చొరుచుకొని పోతూంటే వెనుక గోవాచెట్టుమీది కోవెలకూ-కూ' అని కూయడం తనలో ఆటకు ఆమెను రమ్మనిపిలచినట్టయింది ఆపిలుపుతో చట్టన వెనుతిరిగి మామిడిదిశుభ్యు చవిస్తూన్న కోవెలను చూడడంతో అరుణ ఆదిశకు పరుగెత్తి క్రిందిగావంగి ముచ్చ చెట్టుకొమ్మలసహాయంతో పైకిఎక్కింది. ఆమె కోవెలఉన్న కొమ్మమీదను కాలువేయడంతో అది బెదరి తురుగిన ఎగిరి కనబడకుండపోయింది అరుణ సవ్యతూ మెడను తిప్పి కినుమేరదూరంవరకు ఆకోవెలనుచూస్తూ ఆకొమ్మమీదనే కూర్చుండిపోయింది. ప్రక్కకొమ్మల్ని బలంగాపట్టుకొంటూ, వంగి దూరంగాఉన్న పెద్దమామిడికాయలను కోసి, కొరికుతూ పులుపుకు కండ్లుమోసుకొని ముహంకూడికతో వాటిని పూర్తిచేసింది. కాయలపేడి నాలుకకు పట్టడంచేత దురదకు తాళుకోలేక ఆమె తన నాలుకను కర్చీఫ్ తో తుడుచుకోవడంలో నిమగ్న అవుతుంది అంతలో పెద్ద కొండ ముచ్చు ఒకటి తన పెద్దకోకను పైకిఎత్తుతూ ప్రక్కచెట్టుమీదంచి ఆమె కూర్చున్న కొమ్మవెంకకు దూకింది. అరుణ నాలుకతుడుచుకోవడంలో

అకోతిని గుర్తించనేలేదు. మనిషంతటా అకోతి అకొమ్మమీదనే మర్రోడ్లలా తోకను క్రిందికి వేలాడిస్తూ కూర్చోని, కొమ్మమీద ఆమెను ఓక్షణం తీవ్రంగాచూచి భయంకరంగా కిచకిచలాడింది. అరుణ అదరిపడుతూ వెనుకకుచూచింది. ముందునకు ముహంవంచి నల్లని ముహంతో తనకండ్లలోనికి చూస్తూన్న అకోతి వికృతాకారానికి ఆమె హడలుతూ తప్పించుకొనుమార్గంలేక కెవ్వని కేకవేసింది. ఆకేకకు కోతి కూడ దద్దరిల్లి ఆమె తన్ను ఏమిచేయబోతుందో అన్న దిగులుతో అది మరింత కిచకిచలాడుతూ ఆమెను ఎదుర్కొనడానికి సిద్ధంగా ముందు కాళ్ళను మందరికిజరిపి డీకొనే పొట్టేలుపోజలో కూర్చుంది. దాని గమనమునకు అరుణకండ్లలో భీతినిలగువరుస్తూ వెనుకకుజరిగి మరల అరచింది. అడవిలోని హరిణం అరచినట్టు. అంతలోనే కొమ్మకదలి ఎవరోమనిషి వస్తూన్న చప్పుడై యింది. ఆమె బెడరుతూ కండ్లచివ్వనుంచి వెనుకకు చూడబోతుండగానే ఒకవృక్తి ఆమెను తప్పించుకొంటూ ఆమెకు ముందుగావచ్చి నిలచాడు. పులిసోటిలోనుంచి రక్షింపబడినట్లుగా తమ్మరిల్లి తనముందు విలచిన ఆతని అంగీని చిగురుకొన్న వ్రేళ్ళతో పట్టుకొని ఆతని కాళ్ళనందునుంచి డీకొనరాబోతున్న కోతిని చూస్తోంది. ఎదుట నిలచిన ఆవృక్తి ఒకటి, రెండు రొబ్బల్ని విరచి దానిమీదకు వినరుతూ నెమ్మదిగా దానిని అక్కడనుంచే బెడరించాడు. కోతి కడిలకుండ ఓనిమిషం ఆతనివంక చూచింది. ఆతడుకూడ దానిని ఏమిఅనకుండ ఓనిమిషం నిశ్శబ్దంగా ఊరుకొన్నాడు. ఆ కొండముగిచ్చి తన తలను యిటునటు రెండుమారులు తిప్పి ఒక్కఊపుతో వ్రక్కచెట్టుమీదికి చెంగున గెంతింది. అప్పటితో ఆమెలోనుంచి ఎగసిపోయిన పాగలాలు ఆమెలోచేరుకొని కొంత మనశ్శాంతిని కలిగించింది.

నిలువబడియున్నవృక్తి నెమ్మదిగా ఆమెవైపు తిరిగాడు. మగ దున్నులతో సహితం యవ్వనబిగిని వంపులనిగనిగలతో ప్రొత్తడధతిని అగు.

పరుపచేసే ఆమె నాగరికతాసౌందర్యానికి ఆతని కన్నులు మూర్ఛలు పోయాయి. ఆతనికండ్రకు ఎదురుగా ఆమె గట్టిరోమ్ము భయంతో కూడిన ఆయాసంతో లేచిపడుతున్నప్పటి దృశ్యం ఆతనిలోని రక్తాన్ని ఉడుకెత్తించి పరవళ్లుతొక్కిందింది. ఏ విచారం ఎదుగక ఆటంకరహితంగా నవ్వుచుకూడ దీసుకొని ఎదిగిన ఆమెశరీరయానబిగి ఆతనిలోని అన్ని శక్తులను పాశాలవలెలాగొని ఆతనిలో తెలియని ఆవేశాన్ని లేవ దీసింది. కళ్ళను శుభ్రమింపచేసే ఆమెసౌందర్యానికి ముగ్ధుడై ఆనూతన వ్యక్తి ఆమెతోమాట్లాడ ఓనిమిషం సంతోషించి ఊరుకొన్నాడు. అరుణ ఆతనివంక తన విశాలనేత్రాలనువిచ్చి కంటిచివరనుంచి చూచి ముహూరిస్తుకొంది.

‘కిందకు దిగురాతా?—’

‘నాకాళ్ళు వణకుతున్నాయి. పట్టులుతప్పి పడతానేమో అన్న భయంగాఉంది—’

‘రండి. ఫరవాలేదు. నాచేతినిపట్టుకొని నెమ్మదిగా దిగండి’

‘మీరుకూడ నాచేతిని పట్టుకొండి—’ అంటూ అరుణ తనచేతిని ఆతనికి అందిస్తూ, ఒకరిచేతిని ఒకరు పట్టుకొని నెమ్మదిగా క్రిందికిదిగారు.

‘థెంక్సు—ఆపదలో రక్షించారు’

‘మీరక్షణకోసం నన్నుపంపిన నా అదృష్టదేవతకే మీథెంక్సు అందాలి’

‘మీరు ఎవరు!—ఈలోటమీదేనా?—’

‘అవును’

‘మీనివాసంకూడ యిక్కడనేనా?—’

‘కాదు. ఇక్కడికి అరమైలుదూరంలోఉన్న ఆనందపురం మాది’

‘ఇక్కడనే ఉంటుంటారా మీరు’

‘నాభోజనం ముగించుకొని పగలుమాత్రం యిక్కడనేఉంటాను.
పగలంతా పరిశ్రమచేస్తాను—’

‘చదువుతూన్నారా మీరు?’

‘ఆ ఫోర్తయియర్ ఈమార్చితో పూర్తిఅవుతుంది’

‘ఈచుట్టుపట్ల కాలేజీలుఉన్న పట్నాలున్నాయా?—’

‘లేవుకాబట్టే గుంటూరులో చదువుతూన్నాను’

‘ఐతే—మాడొకరికి దగ్గరలోనే ఉన్నారన్నమాట మీరు’

‘ఏడోరు మీది’

‘గుంటూరుకి పదునాల్గుమైళ్ళదూరములోఉన్న ఆత్రేయపురం’

‘ఇలా ఎందుకువచ్చారు మీరు’

‘వల్లెటూర్ల శోభనుచూచి సంతసపడడానికి గుఱ్ఱమీద బయలు
దేరి వస్తూ శోలితో కొట్లాట పెట్టుకొన్నాను—’ అంది అరుణ చిన్న
నవ్వుతో. సిగ్గుతో తలవంచి నవ్వుతూన్న ఆమెనవ్వుకో తననవ్వునుకూడ
కలిపాడు ఆపురుషవ్యక్తి. ఇద్దరిమధ్య రెండుసమీక్షలు నిశ్శబ్దం
ఏర్పడింది. ఆమెను తిరుగచూట్లాడించి ఆమె కంఠమాధుర్యం అనుభ
వించడానికి ప్రశ్నలకోసం వెతుకుతూంది అతని ముఖం.

ఆమె నల్లనిపుల్ సూటు రైడింగుబూట్లతో అతని ముందు
పొట్టిగా స్వాధీనపడిన అదృష్టదేవతలా అగుపడుతూంటే అతని శరీర
మంతా శ్రోత్రవేడితో ముచ్చమటలు పోశాయి.

‘కూర్చొండి వెళ్ళుదురుగాని—’

‘వెడతాను. సాయంత్రంకావచ్చింది’

‘ఎక్కడికివెళ్ళాలి మీరిప్పుడు’

‘అడ్డతీగలు అక్కడనే మానాన్నగారి కేంపు. ఏర్పరచుకొన్నాడు’

‘ఈతోటలోనిపండ్లు రెండు ఆరగింది—’

‘క్షమించండి. రేపువచ్చినప్పుడు తప్పక తీసుకొంటాను’

‘మీకు సహాయంగా అక్కడవరకు రమ్మంటారా?—’ అన్నాడు ఆశగా.

‘ఉహూ—గుట్టంమీదపోతే మీ సహాయం ఎందుకు. కోతి నుంచి రక్షించి సహాయంచేశారు చాలు’ అంది క్రిందిగాచూచి కొరడాను నేలకురాస్తూ.

ఆతని తియ్యనిమాటలలోని మార్గవం—ఆశతో మిళితమై వణుకుతో వచ్చే ఆతని కంఠధ్వని ఆమెనుకూడ ఆకర్షించి ఏయోతెలియని అద్భుతమైన అత్యుత్తర, సరాలబాధ ఆమెను లొంగిపొమ్మని అరుస్తున్నాయి. కోర్కెలతో పులకించే అప్పటి తనలోని మధురత అనుభవించడం తనజీవితంలో అదే మొదటిసారి. ఏకాంతంగా ఆచెట్లమధ్య తోటలో ఆతనిదగ్గరగానిలచి మాట్లాడడంలో ఆతనికండ్లు మెప్పరిజమ్మలా ఆమెను దగ్గరసాలాక్కుంటూన్నట్టుగా తోచింది ఆమెకు. సరిగా హృదయం యవ్వనంలో పురుషుడకోసం తెరచుకొన్న మొదటిరోజుల మధురం అప్పుడు ఆమెకు అర్థమైంది.

‘గుట్టాన్ని తీసుకొనిగానా?—’

‘అది పచ్చికమేయడానికి ఎటుపోయివచ్చి!—’

‘మనం ఏదోమాట్లాడుకొంటూన్నాముకదా అనే తలపుతో ఆప్యోక్తగాపోయిఉంటుంది మీగుట్టం—’ అన్నాడు తమాషగా. ఆమాటతో తన విశాలనయనాలువిచ్చి ఓమాటు సోగగా ఆతని కండ్లలోనికి కొత్తచూపుల్ని ప్రసరిస్తూ ఊరుకొంది. ఆచూపులోనుంచి మనమధ్యరాలు ఆతనిమీద కురిసినట్టయింది.

అంతలోనే ‘నేళ అతిక్రమిస్తోంది—రాపోదాం’ అని జ్వలిత తెస్తూన్నట్టు గుట్టంకూడ ఆమెచేరువకు వచ్చికతోవచ్చి ఆగింది. అరుణదాని కళ్లెములను వట్టుకొను ఫుట్ రెస్టులో కుడికాలుమోపి గుట్టం

మీదికి ఎక్కప్రొయిత్నిస్తూంటే ఆయన ఆమె నున్నటిబబ్బలను తన వేళ్ళతోనొక్కి పైకిలేవదీస్తూ సహాయంచేసి గుట్టాన్ని అధిష్టించేవాడు. ఆతని వేళ్ళబలం ఆమె శరీరంమీద పనిచేసి ఆమె నరాలను జలదరింపచేయడంచేత ఆతడు అలావిడువకుండ తాకుతూ మరో నిమిషం నిలుస్తే బాగుండుననిపించింది ఆమెకు.

‘రేపు వస్తాడుకదా!—’

‘ఎందుకు?—’ అంది నవ్వుతూ.

‘తోటలలోని ఆనందం అనుభవించి—’ అని ఏమోగొణిగాడు.

‘వస్తాను. పండ్లనుదాచిఉంచండి నాచే తినిపించడానికి’ అంటూ ఆమె కళ్ళాన్ని లాగి అదలించి గుట్టనడుంను తన జోడుకాలుతో నొక్కింది. గుట్ట అక్కడనుంచి చిన్నఅడుగులతో నాలుగుగజాలు నడచి వెమ్మడిగా పరుగునుసాగించడం మొదలెట్టింది. ఓళ్లుబది గజాలు పోయినతరువాత అరుణకండ్లలో మెరుపుల్ని మెరపిస్తూ, తన తెల్లని అందమైన పలువరసఅగుపడేలా ఆశతో వెనుతిరిగి గుట్టమీదనుంచి యింగ్లీషులేడీలా చేతిని ఊపి ‘ఫేర్ వెల్’ తెలిపింది. ఆమె వెనుకనే విడువక పరుగెత్తే మనసును బలంగా వెనుకకులాగుకొంటూ అచ్చటనే కదలక నిలచి ఆమె పిలుపులకు బదులుగా చేతినిమాత్రం ఊపాడు ఒకటి రెండుమారులు ఆయన.

మన పరిచయవ్యక్తి ఆనందపురంలోని రమణరావుగారి ఏకైక పుత్రుడు. వయసు యిరువదివిడు సంవత్సరాలకులోపుగనే ఉంటాయి. రంగులో అంతఎరుపుకాకపోయినా చామనచాయగాఉండి కండ్లలోనూ ముక్కులోనూ ప్రత్యేకతనుకలిగి ఉంటాడు. ఆతనికి బెంగాలీవేషదారుణు అనుసరించడంలో ఆసక్తిఎక్కువ. అందుచేతనే కాలేజీకి వెళ్ళు నప్పుడుకూడ పొడుగులాల్పీతోనూ, వదులుగట్టిలాగుతోనూ అల్లిక

సాండిల్సుతోనూ తయారవుతూంటాడు. ముచ్చటకోసమైనా ఆతడు కోటు తొడిగిస్తూ అగుపడడు ఆతనికి మురళీకృష్ణ అని తలిదండ్రులు నామకరణంచేసినా ఆ ఊరిలోనివారుమాత్రం ఆతనిని 'కృష్ణ' అని సంబోధిస్తూంటారు. ఆతడు గుంటూరులో పెద్దచదువు చదువుతూన్నాడనీ, పెద్దఉద్యోగికాబోతాడనీ ఆఊరివారు అంతా ఆతనివల్ల ప్రత్యేక గౌరవాన్ని చూపుతూండేవారు.

గమనావుగారు సామాన్యభూస్వామి ఆఊరులో. కొంచెం మాటకారిఅవడంచేత ఆయన తన పది ఎకరములతోపాటు మరి పది ఎకరములు కవులకు వుచ్చుకొని పాలికాపులనుపెట్టి స్వయంగా సేద్యం చేయించుకొంటూ కొద్దిమాత్రం ఆస్తి సంపాదించుకొన్నాడు. పెద్ద ఆశలుపెట్టుకొని ఆ సంపాదనలోనిడబ్బునే వెచ్చించి కృష్ణాదీి పెద్ద చదువుచెప్పించుకొన్నాడు గుంటూరులో.

కృష్ణుడు కాలేజీవిద్యకు అలవడడంచేత పట్టణవాతావరణంలో మునిగి తేలుతూ ఫేషన్సుకు అలవాటుపడినా చదువులోమాత్రం మొదటవాడిగా ఉండేవాడు. ఆతని ఎకలో పరిశ్రమోపడంఅనేది తనకు ఎన్నడూ సంభవింపకపోవడంచేత, ప్రతిపరిశ్రమలోనూ సులువుగా పేసవ గలననేనమ్మిక ఆతని మనసుకు దృఢపరచేది. ఆనమ్మికతోనే వేరు తలం వులులేక పట్టుదలగా పరిశ్రమలో డిస్టింక్టువ్ తెప్పించుకోవాలనే నిశ్చయంతో చదివేవాడు.

సెలవులలో ఆనందపురంవచ్చి ఏకాంతంగాకూర్చొని చదువు కొంటూండడంలోనే అరుణవచిచయం అకస్మాత్తుగా సంభవించింది ఆతనికి.

ఆ మరునాడు కృష్ణుడు అరుణ రాకకోసం తోటలో ఎదురు చూచాడు. కాని వరసగా మూడుదినములవరకు ఆమెరాక అగుపడ లేదు. కస్తూరి పరిమళాలు చల్లెనోటితో, ఆచిన్నవళ్ళవరసతో తన్ను తన్నయవరచి తల్లి పోయిన ఆయవ్వని ఎప్పుడో నుందరస్వప్నంలో వాలి ఎగిరిపోయిన సౌందర్యమూర్తిగాతలుస్తూ, ఆమెతో మాట్లాడినమాటల జ్ఞాపకంలో చెట్టుకొమ్మకు చేరబడి కండ్లుమూసేవాడు.

మారంనుంచి అప్పుడే గుట్టుండెక్కలచప్పుడు చెనిని నొకడంతోనే కృష్ణుడు చట్టున పుస్తకాన్నిమూసి సూచాయగా వినవచ్చే ఆశబ్దంవైపు చెవియొగ్గి వింటూ కొంచెంగాలేచి కూర్చున్నాడు. ఆ డెక్కలధ్వని అంతకంతకు సమీపిస్తూన్నట్టుగనే వినబడుతోంది. ఆసౌందర్యకన్య రాకయే ఆచప్పుడు అని నిశ్చయించుకొన్న ఆతని మనోవిధిలో సంతోషంతో మిళితమైన ఆందోళన అంకురించి, యోచనావిహీనుణ్ణిచేసి, పూర్వపు ఆతనితలపులు తలఎత్తకుండ చేసింది.

ఆమెను ఆహ్వానించడానికి లేస్తూండగనే ఆతనిముందు అరుణ గుట్టాన్ని ఆపి చలాకీగా దానిమీంచి దూకింది. కృష్ణుడు నవ్వుతూ ఆమెను సమీపించి—

‘అసలు మీరు రారనుకొన్నాను’

‘రాకపోయిన—నామనసుమాత్రం యిక్కడనే ఈచెట్లచుట్టూ తిరుగుతూ, తిరిగి యిక్కడికి రావడంకోసం రహస్యంగా యెంతో బాధ పడేది’

‘అప్పుట్లో చేజిక్కి నలవకాశం పోగొట్టుకొన్నందుకు నా తెలివికి నేనే తిట్టుకొని, స్త్రీలోకాన్నిగూర్చి ఏమోమో అనుకొన్నానుకూడ నే—ను’

‘అవును. నాకు తెలుసు మీరలా అనుకొంటారని. ఏవో మాటలు చెప్పి మాయమైన అడవిపట్టణమకొంటారని అప్పుడే భయ

పడ్డాను. ఆ దినమే మీరుచూచి వెళ్ళిపోతారనుకొన్నాను. ఈదినం ఈతోటలో ఉంటారని పూర్తిగా నాకు నమ్మకంలేనేలేదు. ఏనా మీరు ఉండాలనీ, నాకోసం మిమ్మల్ని ఉంచాలనీ భగవంతునికి అనేక మొక్కులు మొక్కుతూ భయలుదేరాను—'

'మొక్కులతో భగవంతునికూడ ఆశపెట్టి అరుచెంచేవన్న మాట—'

'ఆశపెట్టి ఊరుకోనుగా. మిమ్ములను మరల నన్ను కలుసుకొన చేసినందుకు మొక్కులను మా ఊరువెళ్ళడంతోనే తీర్చుకొంటాను'

'నేను నాలోనకల్పించుకొన్న ఊహల్ని పూర్తిగా నెరవేరుస్తే భగవంతునకు వాయిదాలువేయకుండ అర్పించుకొంటాను పూజా కట్నాలు—' అన్నాడు పోటీగా ఆమెవంక అదోలాచూచి నవ్వుతూ—

'అంచమియ్యదలచారన్నమాట భగవంతునికి మీరుకూడ'

'ఏమైనా యివ్వదలచాను నాకోరికలు నెరవేరుతే—'

'నెరవేరు అవకాశాలు అగుపడుతూన్నాయా?—' అంది వంచిన కండ్లచివల్ల నుంచి చిరునవ్వుతో చూస్తూ.

'ఊ—యిప్పుడే చెప్పాలా?—'

'ఏ!—ఊహించి చెప్పలేరా?—'

'నేను చెప్పడంలో మీరుగల ప్రయోజనం!—'

'ప్రయోజనానికి ఏముంది. ఇవ్వురుకలసి ఒకేమారు ఒకేదేవాలయంలో మొక్కుబళ్ళు చెల్లించుకోవద్దని—' అంటూ ఉచితవచ్చే నవ్వును ఆపుచేసుకొనే అగుణ పకపక నవ్వింది. కృష్ణుడుకూడ ఆమె పెంకిమాటలను ఆక్షుతుకై ఆమెనవ్వునకు సృతిగా తన నవ్వును కలిపాడు. వాళ్ళుబాడే బిటవుగా కోలు చొక్కాచారలలోంచి ఉచిత ఎత్తుగా అగుపడే ఆమె గొమ్ములకదలిక నవ్వు అందుతోకలిసి ఆతని చేతివేళ్ళను లాగివెట్టుచుంది రైడర్ నూలు చుట్టుకొడిన ఆమె

నాగరికతావేషదారుణ ఆతడ్ని ముగ్ధుణ్ణి చేసింది. నల్లని మెలికలతో బారి తెల్లని—ఆమె నుదుర్ని ముద్దెట్టుకొంటూన్న తలఅందం—మల్లి మెగ్గలాంటి తెల్లని ఆమె పలువరస తోటను సహితం ప్రతిభస్వించే గంటలమోస్తరు ఆమె నవ్వు ఆతనిలో ప్రత్యేకస్థానాన్ని ఏర్పరచుకొన్నాయి.

‘నాకోసం పండ్లు దాచిఉంచుతానన్నారూ. యివ్వండి’

‘రండి—ఆ చెట్టుపండ్లను కోసి—’

‘అమ్మయో!—నేనురాను, ఆ చెట్టును చూస్తేనే ఆకోతి జ్ఞప్తికి వస్తుంది—’

‘నేనుఉన్నానుగా. ఆకోతి అప్పుడేపోయింది. మనలను కలవడానికి ఆకోతి ఆ దినం ఆ ఉపకారంచేసి వెళ్ళింది—’ అని ఆతడు అంటూంటే అరుణ ఆతనిని రాచుకొంటూ వెనుతిరిగింది చెట్టును సమీపించడానికి. ఆ స్వర్ణతో ఆతనిలోని భయాల్ని పటాపంచలై ఏకాంతంగా తనముందు చెట్లతోపులో నిలచిన ఆమెమీద ఆతనికి అధికారం ఏర్పడినట్లయింది. ఆక్షణంలో యిహ ఆమె అంతలందంతోనూ తనకు లోబడినట్లుగనే తృప్తిపడుతూ ధైర్యాన్ని కూడ దీసుకొని ముందుగా చెట్టువెపునకుస్తూన్న ఆమె బుజంమీద తన చేతివోళ్ళు వేసి బార్చాడు? ఆమె తన పెద్దనల్లకనుసాపల్ని ప్రకృలకుకదల్చి సిగ్గుతో నవ్వింది.

‘మితో యిలా తిరుగుతూన్నానని మానాన్నగారికి తెలుస్తే యిహ నన్ను రానిస్తారా!—’

‘అప్పుడు మరీ మంచిది. ఇద్దరం ఈకోటలోనే హాయిగా అతుక్కొని తిరుగుతూ ప్రేమపక్షులమై ఒక కొమ్మమీంచి మరొక కొమ్మమీదికి—’

‘ఆపక్షులకు ఎగరడానికి రెక్కలుంటాయి. మనకి అవి పూజ్యంగా’ అంది వారచూపుతో—

‘వాటికిబనులు యివిగో—ఈ చేతులున్నాయికదూ—ఇలా చేతులుకలుపుకొని నేవేచచ్చగా నకలమూ మరచి ఆత్మల్ని ఆకాశవీధుల లోకి విడుస్తూ—’

‘జంటపావురల్ని ఆకాశవీధులలోనికి విడచిపెట్టినట్టుకదూ!—’ అంది ఆమె తన మెరుస్తూన్న కనుపాపల్ని పెద్దవిచేసి కృష్ణుడు ఆమె బుగ్గమీద చిన్నచిటికవేశాడు. అరుణ ఆతనిచేతిని అందుకొంటూ దగ్గరకులాగుకొంది. తోడనే ఆతడు దగ్గరకుచేరి ఆమెనంతా తన చేతుల లోనికి తీసుకొని, వెనుతిరిగిన ఆమెవీపుకు తనవత్తాన్ని, శరీరాన్ని వొత్తుగా ఆనించి చేతులతో అంతా స్పృశిస్తూ ఆమెనుద్రోకింపచేశాడు. ఆమె మూర్ఛలతో ముగిసిపోయే అర్ధనిమిలితనేత్రాలతో ఆతని కండ్లలోనికి చూస్తూ తనచేతుల్ని ఆతని మెడకుచుట్టి ఆనేశంతో ఏదో మాట్లాడ బోతూన్న ఆతనినోటిని తన పెదవులతో ఆపింది. తన్ను పెనవేసుకొని తన ఎక్కినీతీర్చిన పెదవులను అందించునప్పటివేళలోని ఆమె వొడుపు వొయ్యారం—కృతజ్ఞత—అభిమానం ఆతనిలోని నాంఛల్ని రేపి ఉడుకెత్తించాయి. ఆవత్తుగడ్డిలోతులో యిద్దరూ నెమ్మదిగా కూర్చుంటే గాలికి రెల్లుగడ్డి తలలువంచి వాళ్ళను కప్పివేశాయి.

3

కరకటకాస్త్రిగారి అమ్మాయికి అన్నప్రాసన సందర్భంలో ఆనంద పురంలోని బ్రాహ్మణులందరికీ విందు ఏర్పాటు జరుగుతున్నాయి. ఆదినం బ్రాహ్మణులంతా బ్రాహ్మణముత్తైదుల హడావుడి, విభూది పిండికట్ల బ్రాహ్మణులు పక్కఅరుగులమీద చాపలువేసుకొని ముక్కు పొడుంపట్లతో లోకాభిరామాయణం ముచ్చట్లు జరుగుతూన్నాయి. సినులకోసం కేంపువేసుకొని ఆపరిసరగ్రామాలలోఉన్న గణపతిరావు

గారుకూడ విందునకు ఆహ్వానింపబడడంచేత పతిగారు అరుణతోకూడ శాస్త్రిగారి వొక్కయింటిలో విడిది దిగారు.

పండ్లొండు చాటింది. వరసగా పంక్తిలపద్ధతిని విస్తర్లు వేస్తున్నారు. అంగవస్త్రపుబ్రాహ్మణులు వడ్డనలుకూడ జరుగుతూన్నాయి. బ్రాహ్మణబృందమంతా కాళ్ళు కడుగుకోడానికి ఒక్కొక్కరే అరుగులు దిగుతున్నారు. అంతలో కరకటశాస్త్రిగారు చెమటను తుడుచుకొంటూ ఈవలకు వచ్చి—

‘కరణంగారు వచ్చారా?—’

‘అబ్బే—రాలేదండీ. కబురుచెయ్యండి’ అన్నాడు గుంపులోని ఒక బ్రాహ్మణుడు.

‘అరేయి—శేషూ—కరణంగారిని తొందరగా పిలుచుకొని రారా. వడ్డనలుకూడ అవుతూన్నాయనికూడ చెప్పి’

‘రమ్మన్నానండి. ఆయన రానన్నారు’

‘కారణం?—’

‘ఇక్కడ అనిష్టజరుగుచుందని, ఆపంక్తిలోకూర్చొన తన కిష్టం లేదని అంటూన్నారు’

‘అదేమిటో నలుగురిముందరా చెప్పి ఆ అనిష్టజరుగని పద్ధతి చూడాలిగాని—ఇదేమిటి! ఆఖరునిమిషంలో రానివివో అడ్డులు వెడితే యితరకార్యం అడ్డిపోవలసిందేనా?—’

‘అదేదో—మీరే అడిగిరండి శాస్త్రిగారు’ అన్నారు అక్కడి బ్రాహ్మణులంతా తెల్లమువలువేస్తూ. శాస్త్రి నడుంబిగించుకొంటూ మెట్లుదిగి కరణంగారి యింటికి వెళ్ళిబోతూండగానే కరణం మరి యిద్దరు అగ్రహారం బ్రాహ్మణులతో అక్కడకు చరాచరానడచి వచ్చారు. ఆతనిరాకను గమనించిన కరకటశాస్త్రీయ్య అక్కడనే నిలచిపోయాడు.

‘ఏమండీ—విందుకు తమరు రానన్నారవ—’

‘అవును. రానన్నాను’

‘ఐతే—మేము చేసిన తప్పేముందండి రానడానికి. అందులో ఆఖరునిమిషాన్ని మీరు యిలా కార్యభంగంచేస్తే—’

‘ఎవరుచేశారు కార్యభంగం?—నాకిష్టంలేదు ఈవిందులో కూర్చోడానికి—మానుకొన్నాను’

‘అది ఏమిమాటండీ కరణంగారూ—పాపం ఆయన బోల్డంత డబ్బుఖర్చుచేసుకొని శుభమంటూ కార్యం చేసుకొంటూంటే కరణం లేకుండా పంక్తిరానడం—’

‘కరణంలేకపోవడం!—కావలసినంత ఉంది’

‘ఐతే చెప్పండి ఆ నేరంఏమిటో. తప్పుంటే కాళ్ళమీదపడి—’

‘మీరు తప్పుచేశారనికాదండి శాస్త్రిగారూ’

‘మీ తప్పులేకపోతే మా యింటికి రావడానికే!’

‘వెలివేసి దూరంగాఉంచవలసిన వారినికూడ విందుకపిలచినందుకు’

‘అట్టవారిని ఎవరివిలిచారండీ ఆయన మన అగ్రహారంతప్ప యితరభ్రాహ్మణకుటుంబాలు లేనేలేవుగా’

‘నాకెందుకండీ షుభ్య నిష్ఠూరంపడడం. నేనుమాత్రం రాను ఈ విందుకి’

‘అదేమాటండీ. కూడనిభ్రాహ్మణుడు ఎవరై నాఉంటే వాడు చేసింది యిది అని చూపి చెప్పడం మంచిదిగాని అందీఅందని మాట లతో పాపం ఆభ్రాహ్మణుని ప్రయత్నాలన్నీ రసాభాసచేయడం అంత మంచిపని కాదండీ కరణంగారూ. అన్నాడు ఓభ్రాహ్మణుడు పిలకను నర్దుకొంటూ—

‘గొప్పవాడు ఏపనిచేసినా పయికిరాదు. అది ఋజువుకాదు. కూడ. ఓవేళ కష్టపడి ఋజువుచేసినా అది సమ్మికాలజాబితాలోనికి రానేరాదు’

‘ఏమిమాటలండి అవి. అసలు విషయాన్ని చెప్పకుండా నందగ్గంలో విడచి మాట్లాడడం—’

‘అవును. అదే మాట. ఆ నేరంచేసిన వ్యక్తి ఎవరో తెలిపి, వాడు పంక్తికిరా కూడదని కారణాలకూడ తెలుపుతూ ఆ కారణంచేత రానంటే అర్థమిదిగాని—’

‘ఏమండోయి!—ఆ తప్పుచేసినవారిని పూర్తిగా తెలిసిఉండి కూడ అది నలుగురిలో అసలేక పంక్తికి సిద్ధమైనరకాలు యిక్కడ చాల ఉన్నాయి. కాని అట్టి అనిష్టలు నాకండ్లమీద జరుగడానికి నేను ఒప్పుకోను’

‘పోనీ—మీరు చెప్పకూడదూ!—’

‘నేను చెబుతే మీరు ఆమోదిస్తారా?—’

‘ఆ. అది నమ్మవలసినదే అయితే తప్పక ఆమోదిస్తాం—’

‘అయితే—అదిగో ఆ విడుదలరుగుమీద నిలచిఉన్న గణపతి రావుగారు పంక్తివస్తే నేను రాను—’ అని కరణం గంభీరంగా అంటూంటే అంతకుముందే ఆతగువును వినడానికి వీధిఅరుగుమీద నిలచి ఉన్న గణపతిరావుగారు ఆతనిమాటలకు నిశ్చేష్టుతుడై నోటమాటరాక అక్కడనే నిలచిపోయాడు. ఆతనిపక్క పతిగారి ముఖబావాన్ని కని పెడుతూఉన్న విశ్వానరావు అరుగుదిగి ఆ బ్రాహ్మణసమూహాన్ని జేరుతూ—

‘ఏమిటండి మీరు అంటూఉన్నది. నలుగురిలోనూ నోటికివచ్చు నట్లు వదులుతే పరువునప్రదావాతో కోర్టులుఎక్కి—’

‘ఏమండోయి—ఈడబాయింపులికీ మీడబ్బుకీ మేము జడియం. పట్నవాసాలతో ఏసాడుపనులుచేసినా చెల్లిపోతాయి. కాని ఈఆనంద పురంలో బ్రాహ్మణకుటుంభంలో అలాజరగడానికి వీలులేదని మోచ్చు రిస్తూన్నాను తెలుసుకొండి’

‘గణపతిరావుగారిలో తప్పేమిచూచి మాట్లాడుతున్నారు మీరు’

‘తప్ప!—పిల్లి కండ్లుమూసుకొని పాలుత్రాగుతూ జగమంతా చీకటే అనుకొంటుందట’

‘పోనీ—కండ్లుతెరుచుకొని కూర్చున్న తమరు ఆయనలోనిలోట్లు ఏమికనిపెట్టారు?—’

‘లోట్లా!—యింకా ఏమనిఅడగడానికివచ్చావయ్యా. ఆయని పెండ్లికాని పద్దెనిమిదివండ్ల ముద్దుకూతురు తోటలవెంటిరిగి అగపడిన కుర్రవెధవలతో ఆత్మగౌరవమునువిడిచి బ్రహ్మణపుట్టుకలని అయినా తలచకుండ—’

‘కరణంగారూ!—యోచించేమాట్లాడుతున్నారా?’

‘నిజానికి యోచన ఎందుకయ్యా—’ అని కరణం గట్టిగా అంటూంటే గణపతి పట్టలేనికోపంతో అరుగుదిగి—

‘పంతులూ!—వళ్లు దగ్గరఉంచుకొని మాట్లాడు. పల్లెటూరిలోనే నీబడాయిఅంతా. ఊరుపొలిమూరుదాటుతే—’

‘నాబడాయిమాటకే!—తమపరువును పదిలపర్చుకొండి’

‘నాకుమార్తెమీద నేరంమోపుతూన్న నీవు నీతప్పుడుమాటల్ని ఋజువుచేయగలవా?—’

‘అ. తప్పకచేస్తాను. చెయగలనుకూడ’

‘జాగ్రత్త. అది ఋజువుకాకపోతే నీబ్రతుకు ఏమవుతుందో?—’

‘భయపెట్టి కప్పుకొనచూస్తూన్నారా?—పిలువండి మీ కుమార్తెనే. ఆమె చెవుతుంది దేవునిముహూచూచి’ అని కరణం నిశ్చల గుండెతో అదురుబెడరులేక అంటూంటే పతి ఉక్కుడై తన విషిదిగ్భవానికి భూమిఅదరేలా అడుగులువేస్తూ వెనుతిరిగి నడవాడు. అక్కడ అంతజనంలోనూకూడ నిశ్శబ్దం ఏర్పడింది. అక్కడివారి అందరికండ్లు

అవిడిది యింటిదావ్వారంవైపు చూస్తూన్నాయి. అరుణ చెరిగినతలతో వచ్చని సిల్కుచీర వమిలకు వంటిసిండ కప్పుకొని తండ్రిపెనుక వచ్చింది.

‘ఇదిగో నాకుమార్తె. ఈమెనేకదూ నీవు కులటనుచేసి మాట్లాడు తూండేది’

‘అగండి. ఆమెనే అడుగుతాను—’ అని కరణం విషపునవ్వుతో అంటూంటే అరుణ ఆతడువేయు పక్షిలుకోసం వేదీయన్నట్లు చూస్తోంది.

‘రమణారావుగారి కొడుకు కృష్ణారావు నీవు ఎరుగుదువు కదమ్మా—’

‘అ—’

‘ఆతోటలోనేకదూ ఆతనితో పరిచయం’

‘ఓమాట గుఱ్ఱమింది వస్తూంటే కోతిబారినంది ఆయన తప్పించాడు’

‘ఆయనను నీవు ప్రతిరోజూ ఆతోటలో కలుసుకోవడంకూడా ఉందికదూ—’

‘.....’

‘మాట్లాడరే!—చెప్పండి’

‘ఉహూ—’

‘అప్పడప్పుడై నా కలుసుకోవడం ఉందికదూ!—’ అని కరణం ఆమెను అడుగుతూంటే అక్కడి బ్రాహ్మణులంతా ఒకరిముహం ఒకటి చూచుకొంటూ దొంగనవ్వులు నవ్వుకొంటూన్నారు. కరణంగారి ఆఖరుప్రశ్నలకు అరుణనమాధానంకోసం వెళుకొంటూంటే, ఈనంపు టననుగుర్చి విన్న కృష్ణారావు ఆస్థలానికి పశుగైత్తుకొనవచ్చి ఆ సమూహాన్ని చీల్చుకొంటూ వరుదుకు తోసుకొనివచ్చాడు.

‘కరణంగారూ!—మీనందేహాలు నానుండి తెలుసుకొండి.
పాపం ఆమె నిష్కళంకిత’

‘అయితే ఆమెను నీవు ఎరుగనంటావా?—’

‘ఎరుగకే!—ఆమె కోతిచేత అడ్డబడి అవస్థలుపడుతూంటే
దానిబారినుండి రక్షించాను. ఆనంఘటనవల్లనే ఆమెను తెలుసు
కొన్నాను.’

‘అయితే—ఆమె నీకడకు ఆతోటలోనికి ప్రతిదినం గుట్టమీద
రావడంనకు కారణం?—’

‘అప్పుడప్పుడు పికారుగా ఆమె గుట్టమీద వెళ్లుతూంటే నేనే
కలుసుకొని మాట్లాడేవాణ్ణి’

‘ఆమెమాట్లాడేదా?—’

‘ఆ. నానహాయాన్ని పొందిన ఆమె మాట్లాడిందంటే తప్పేముంది’

‘అయితే ప్రమాణంచేసి చెప్ప అమ్మాయి—ఈతని ప్రేమించ
లేదని—’ అని ఆమెను కరణం అంటూంటే అరుణ కాదనలేక కండ్ల
నీరు పెట్టి అక్కడనుంచి కదలిపోయాస్తూంటే, కృష్ణుడు కండ్ల వెంట అగ్ని
కణాల్ని రాలుస్తూ—

‘ఇదిగో కరణంగారూ!—బుద్ధినిహీనుగా నడచేయ మీయంద
బుద్ధికి నాకేజాలివేస్తోంది. అయినంటిపిల్లను అకారణంగా నలుగురిలోనూ
నిందపరచి హేళనగా—’

‘నీకు ఆమెపట్ల ప్రేమలేదని ప్రమాణంచేసి చెప్పగలవానీవైనా’

‘ప్రేమలేదని ఎవరుచెప్పారు?—కాని అది సోదరసోదరీప్రేమ
అని మాత్రం నీవు అర్థించాలి’

‘నీవు ఆమెను సోదరిగనే పరిగణిస్తూన్నావా?—నీవు అసత్య
వాదివి కావని నాకు తెలుసు. నీమాటయందు నాకు నమ్మకమేకాదు
కాని—’

‘నామాటమీద నమ్మకమేడంటే ఆసంగతి నన్నే ఎందుకు అడుగ లేకపోయాడు?—’

‘ఆవిషయం అటుంచి ఆమెపట్ల నీకు సోదరిప్రేమతప్ప వేరు భావంలేదని ప్రమాణంచేసి చెప్పు—ఇదే అగ్నిపరీక్ష’

‘ఆ. ప్రమాణంచేసి చెపుతూన్నాను. ఆమె నాసోదరి—’ అని కృష్ణుడు నిర్భయంగా చెపుతూంటే అరుణ అక్కడ నిలువలేక సమీప చెంగులో కండ్లనుతుడుచుకొంటూ విడిదిగృహంలోనికి పరుగెత్తింది. అక్కడి దృశ్యాన్ని చివరంటాచూస్తూన్న బ్రాహ్మణులంతా అగ్రంకాని భావాల్ని కండ్లనుంచి వెడలగ్రీకుతూ ఒక్కొక్కరే అక్కడనుంచి చెదరిపోతూంటే—విశ్వాసరావు పతిగారినిచూచి—

‘పతిగారూ—వదండి. యవనంలోఉన్న వాళ్ళిద్దరూ వదేసార్లు కలుసుకొని తిరగడం ఆయనకు అనుమానంతోచిఉంటుంది. ఇందులో ఎవరితప్పులేదు. ఆ అబ్బాయికూడ ప్రమాణంచేసి చెపుతూండడంచేత యిహ అందరి అనుమానాలు నశించాయి. అడవిల్లల్ని కట్టుబాట్లలో ఉంచకపోతే యిట్టి చిక్కులేవస్తాయి—’

‘ఎంతఅవమానం!—’

‘ఏం అవమానంజరిగింది!—నిజం తెలుసుకొన్న తరువాత ఆకళంకమే లేకుండాపోయిందిగా. మరుగుగాలేని విషయం ప్రాకడంకంటే నలుగురిలోనూ తేలిపోయింది కాబట్టి అసలు ఆవిషయాన్నే మనం మనసులో పెట్టుకోనేకూడదు. వదండి—’ అంటూ విశ్వాసరావు పతిగార్ని విడిదికి తీసుకొనిపో. కరణంవంక దొంగనవ్వుతోచూచి యిహ ఊరుకో మన్నట్టుగా కనుసన్న చేసి లోనికిపోయాడు. కరణం ఆతనికి సమాధానంగా నవ్వి ఊరుకొన్నాడు. అప్పటికే ఆలస్యంఅయి ఉండడంచేత బ్రాహ్మణులంతా పంక్తులలోకూర్చొని భోజనాలుసాగిస్తూ, పతిగారినికూడ పంక్తిలో కూర్చుండబెట్టి ఆ కార్యక్రమం నిర్విఘ్నంగా జరిపించివేశారు.

కరణంగారి యింటిచావిడిలోని పెద్దగడియారం తొమ్మిది అప్పుడే కొట్టింది. ఆకాశంమీద జల్లెడబిల్లులా అగుపడే నక్షత్రముల కాంతి తప్ప చంద్రుడు అగుపడడమేలేదు. అడ్డతీగెలలో అప్పటికే ఊరువారు వాడుకప్రకారం భోజనంలుచేసి మాటుమడుగుతూఉన్నారు.

ఆవేళలో కృష్ణుడు అరుణ యింటినమీసంలో తోటప్రక్కనున్న విరిగిన బండిదగ్గరకువచ్చి నిలచాడు. చుట్టూను మినుగుడుపురుగులు ఘోరకారములుతప్ప ఆతనికి మనుష్యచాయలు అగుపడడమేలేదు. ఆతడు అరుణ యింటిగుమ్మంవంక దృష్టినిలిపి ఆమె రాకకోసం ఎదురుచూస్తూ ప్రాంతినిమిషం గంటలుగా గడుపుతూన్నాడు.

అంతలో దొడ్డిగుమ్మం తెరచిన వెలుగు అగుపడింది ఆతనికి. అరుణేవస్తుందనుతలపుతో అప్రయత్నంగా రెండడుగులు ముందుకువేసి నిలచాడు. చీర మీదముసుగువేసుకొని శరీరం కప్పకొన్న అరుణ ఆతడు నిలచినస్థలానికి చకచక నడచివచ్చింది.

‘అరుణా!—’

‘కృష్ణ!—’

‘ఆ—నేనే’

‘వచ్చావా!—నాఉత్తరంఅందిందా?—’

‘ఆ. నీమాటను తోచివుచ్చి ఎలారాకుండాఉండగలను’ అని కృష్ణుడు అంటూండగనే అరుణ ఆతనిచేతివేళ్ళను తనచేతిలోనికి తీసుకొని గోముగావ్రాస్తూ—

‘కృష్ణా—ఒకటి రెండు దినములలో మేము ఆత్రేయపురం వెళ్తున్నాము. నువ్వు అక్కడ నన్ను కలుసుకొంటావుకదా!—’

‘అరుణ—యిహ నన్ను మరువడానికి ప్రయత్నంచెయ్యి. మన కలయిక మీనాన్నగారి గౌరవమునకు కళంకం ఆపాదిస్తుందని భీతిగా కూడ ఉంది—’

‘ఏమిటామాటలు కృష్ణా. నీ మనసు మారుతుందా!— నావట్లగల నీ పూర్వప్రేమను నీ హృదయంనుంచి తుడిచివేస్తూన్నావా? అవును. అప్పుడే అనుకొన్నాను. ఆదినం నాఎదుటనే నన్ను నీసోదరిగా చూచుకొంటూన్నానని చెప్పినప్పుడే నాశరస్సుమీద నమ్మెటపెట్టు పెట్టి నట్టయింది. అప్పుడే నీమనసు మారుతుందని దిగులుపడ్డాను—’

‘అవును. నీగౌరవం—నీ తండ్రివంశమర్యాద కాపాడడానికి ఏప్రమాణమైనాచేసి మీకు రాబోయేకళంకానికి అడ్డునీలుపడలచూను. అందుచేతనే అలామాట్లాడి యిహముందు నీతో సభండాన్ని త్రొక్కు కొన నిశ్చయించానుకూడ’

‘కృష్ణా—నీకు కోపరివచ్చిందా!—ఆదినం ఆయన మన కలయిక గూర్చి అడుగుతూంటే నిజంచెప్ప సాహసంపలేనందుకు నన్ను అనుమానిస్తూన్నావా?—’

‘ఏచ్చిదానా—నాకావిషయంలో కోపమేలేదు. నీవు అప్పట్లో ఊరుకొని నేను మాట్లాడునందుకు అవకాశం కలిగించడమే మంచి దయింది—’

‘ఇహ నాకు కనబడకూడదని నిశ్చయించుకొన్నానివా?—’

‘కాదు అరుణ. నిన్ను యిప్పటివరకు హృదయంనిండిన ప్రేమతో ప్రేమిస్తూనేఉన్నాను. కాని—నీకోసం —నాబాలికగౌరవంకోసం— నీవంశమర్యాదకోసం నామనస్సు మార్చుకొనవలసివస్తుంది. ఇంత అల్లరి అయినతరువాతకూడ మనము కలియడం ఎవరైనా కనుగొన్నారంటే మీరెండిగ్రామస్థులో నీవు అగ్నిని రగిల్చినదానవౌతావు. నిశ్చలంగా యోచించి నన్ను మరచిపో—’

‘అలాబరుగవీలులేదు. ఆపసరమైతే మానాన్న గారికికూడ తెల్పి మిమ్ములనే వివాహం చేసుకొంటాను—’

‘అంతమందిలో అల్లరై న నావిషయంలో ఆయన ఒప్పుకోరు. అయినా—నీవుకూడ యోదించాలి అరుణా. నలుగురిలో ప్రమాణం చేసి—’

‘హిందూధర్మాలను మరచి మాట్లాడుతూన్నావు నీవు. ఓసారి ప్రేమించి పరిణయమాడచూచిన నామనస్సుని యితలో మార్చు కొన—’ అని ఏమో అంటూండగనే వెనుక దొడ్డితలువు ఎవరో తీసిన వెలుగు అగుపడింది. కృష్ణుడు ఆమెచేతిని తన రెండుచేతులతో పట్టు కొని విడవలేని కాంతలతో వ్రాస్తూ—

‘అరుణా!—అదిగో ఎవరో నీకోసం ఈవలకవస్తూన్న ఛాయ అగుపడుతుంది. నీవు వెళ్ళు—’

‘కృష్ణా!—యిహ కనబడవా?—అరుణను మరువడానికే నిశ్చయించావా?—’

‘అరుణా—నీ తండ్రిగౌరవంకోసమైనా మనప్రేమను త్యాగం చేయాలి. మనకెట్టిసంభంధమూలేదని నలుగురిలోనూ ప్రమాణంచేసి యితలోనే—’

‘కృష్ణా—ఏమైనాకాని—నిన్ను విడిచిపోవ నామనస్సు అంగీకరించడంలేదు. నీతోగడిపిన ఆ సౌఖ్యగడియలకోసం—నిరంతరం నీ ప్రక్కనే ఉండాలనే అనంతకోరికలు అణచుకోవడం కష్టంకనే—’

‘అదిగో—ఎవరో లైటుతో ఈవలికివస్తూన్నారు. ఊ—వెళ్ళు. అరుణా—’

‘కృష్ణా—’

‘ఉష్—వేగిరపడు—’

‘మరల ఒక్కసారి కలనుకొనప్రార్థన—’

‘ఊ—నరే. వెళ్ళు—’

‘నాచేతిలో చేయివేసి ప్రమాణంచెయ్యండి మరల కలుసుకొంటానని—’

‘ఏమిటామాటలు కృష్ణా. నీ మనసు మారుతుందా!— నావట్లగల నీ పూర్వప్రేమను నీ హృదయంనుంచి తుడిచివేస్తూన్నావా? అవును. అప్పుడే అనుకొన్నాను. ఆదినం నాఎదుటనే నన్ను నీసోదరిగా చూచుకొంటూన్నానని చెప్పినప్పుడే నాశరస్సుమీద నమ్మెటపెట్టు పెట్టి నట్టయింది. అప్పుడే నీమనసు మారుతుందని దిగులుపడ్డాను—’

‘అవును. నీగౌరవం—నీ తండ్రివంశమర్యాద కాపాడడానికి ఏప్రమాణమైనాచేసి మీకు రాబోయేకళంకానికి అడ్డునెలువదలచాను. అందుచేతనే అలామాట్లాడి యిహముందు నీతో సభండాన్ని తెంచు కొన నిశ్చయించానుకూడ’

‘కృష్ణా—నీకు కోపరివచ్చిందా!—ఆదినం ఆయన మన కలయిక గూర్చి అడుగుతుంటే నిజంచెప్ప సాహసించలేనందుకు నన్ను అనుమానిస్తూన్నావా?—’

‘పిచ్చిదానా—నాకావిషయంలో కోపమేలేదు. నీవు అప్పట్లో ఊరుకొని నేను మాట్లాడునందుకు అవకాశం కలిగించడమే మంచి దయింది—’

‘ఇహ నాకు కనబడకూడదని నిశ్చయించుకొనానివా?—’

‘కాదు అరుణ. నిన్ను యిప్పటివరకు హృదయంనిండిన ప్రేమతో ప్రేమిస్తూనేఉన్నాను. కాని—నీకోసం —నాబాలికగౌరవంకోసం— నీవంశమర్యాదకోసం నామనస్సు మార్చుకొనవలసివస్తూంది. ఇంత అల్లరి అయినతరువాతకూడ మనము కలియడం ఎవరైనా కనుగొన్నారంటే మీతండ్రిమనస్సులో నీవు అగ్నిని రగిల్చినదానవౌతావు. నిశ్చలంగా యోచించి నన్ను మరచిపో—’

‘అలాబరుగువీలులేదు. అవసరమైతే మానాన్న గారికికూడ తెల్పి మిమ్ములనే వివాహం చేసుకొంటాను—’

‘అంతముందిలో అల్లరై న నావిషయంలో ఆయన ఒప్పుకోరు. అయినా—నీవుకూడ యోదించాలి అరుణా. నలుగురిలో ప్రమాణం చేసి—’

‘హిందూధర్మాలను మరచి మాట్లాడుతూన్నావు నీవు. ఓసారి ప్రేమించి పరిణయమాడచూచిన నామనస్సుని యింతలో మార్పు కొన—’ అని ఏమో అంటూండగనే వెనుక దొడ్డితలుపు ఎవరో తీసిన వెలుగు అగుపడింది. కృష్ణుడు ఆమెచేతిని తన రెండుచేతులతో పట్టు కొని విడవలేని కాంక్షలతో వ్రాస్తూ—

‘అరుణా!—అదిగో ఎవరో నీకోసం ఈవలక వస్తూన్న ఛాయ అగుపడుతుంది. నీవు వెళ్ళు—’

‘కృష్ణా!—యిహ కనబడవా?—అరుణను మరువడానికి నిశ్చయించావా?—’

‘అరుణా—నీ తండ్రిగౌరవంకోసమైనా మనప్రేమను త్యాగం చేయాలి. మనకెట్టిసంభంధమూలేదని నలుగురిలోనూ ప్రమాణంచేసి యింతలోనే—’

‘కృష్ణా—ఏమైనాకాని—నిన్ను విడిచిపోవ నామనస్సు అంగీకరించడంలేదు. నీతోగడిపిన ఆ సౌఖ్యగడియలకోసం—నిరంతరం నీ ప్రక్కనే ఉండాలనే అసంతోషాలు అణచుకోవడం కష్టంగనే—’

‘అదిగో—ఎవరో లైటుతో ఈవలికవస్తూన్నాడు. ఊ—వెళ్ళు. అరుణా—’

‘కృష్ణా—’

‘ఉష్—వేగిరపడు—’

‘మరల ఒక్కసారి కలనుకొనవార్ధన—’

‘ఊ—సరే. వెళ్ళు—’

‘నాచేతిలో చేయివేసి ప్రమాణంచెయ్యండి మరల కలుసుకొంటానని—’

‘తప్పక కలుసుకొంటాను—’ అని కృష్ణుడు ఆమెను తొందరచేసి తననుండి వెనుకకు తిప్పి వెళ్ళమని తోస్తూంటే, అరుణ విడువలేని హృదయభారంతో వెనుకకు జాలిగాచూస్తూ తప్పనిసరిగ్గా అక్కడనుంచి కదలిపోయింది. ఆమె ఆతనినుంచి వెళ్ళిపోతూంటే తక్కినరాత్రంతా కూడ మాధుర్యంతో నింపగలశక్తి తన నరాలకు లేకపోయిందే అని ఆతని అంతరాత్మ ఆతనిలోనుంచి అరచింది. కృష్ణుడు అంధకారంతో అలుముకొన్న తన హృదయఆరాటాన్ని అణచుకొంటూ ప్రకృతి చీకట్లలోనుంచి నడచిపోయాడు.

* * * *

‘మామా—తొందరగా పరిక్షలు కావడంతోనే నన్ను రమ్మని ఉత్తరంవ్రాశారు ఎందుక?’

‘అవును. గణపతిరావుగారి కోరికమీద నీకు వ్రాశాను. పరిక్షలు పూర్తిఅయినట్లేకదూ!—’

‘ఆ, సెలవులలో నాలుగుదినములు అక్కడ స్నేహితులతో గడిపి వద్దామనుకొన్నాను. కాని—మీ ఉత్తరమే నన్నింట తొందరగా యిక్కడకు మోసుకొనివచ్చింది’

‘తొందరగారావడమే మంచిదయింది. పతిగారి మనస్సు కిమారకుండానే నీవివాహం జరిగిపోయిందంటే నామనస్సు హాయిగాఉంటుంది’
‘అంటే!—’

‘పతివారి అమ్మాయి అరుణను నీకిచ్చి వివాహం చేయడానికి మాట యిచ్చాడు. ఆ వివాహం ఆయన తొందరగాజరిగించువర్పాట్లు కూడ నేటివరకు చేస్తూనేఉన్నాడు’

‘దానికి అంతతొందరలో కారణం తెలుపకుండ రమ్మన్నారే!’

‘పిచ్చివాడా!—వార్ధికదశలో ఆతని మనస్సు ఎలాఉంటుందో చెప్పలేం. వయసులోఉన్న అమ్మాయి అరుణ. ఆమె పెండ్లితో వరుని

అదృష్టం మిన్ను అందుకోడానికి అవకాశాలున్నాయి. ఆ అస్థిఅంతటికీ ఆవరుడే హక్కుదారుడై—'

'ఇప్పుడు నేను చేయవలసినదేముంది!—మీరు వివాహాదినం నిశ్చయించి నాకువచ్చిస్తే అప్పటికి రాలేకపోయియుందునా!—'

'నీవు ముందు యిట్టేటును హేండ్లోవరుచేసుకొని, పనులను చక్క చేసుకొంటూ అరుణహృదయాన్ని ఆకర్షించుకోవాలి—'

'అరుణకు నేనంటే సద్భావమేఉంది. ఆమెను నేను ప్రేమిస్తున్నట్టే ఆమెకూడ నాయందు—'

'హూ—స్త్రీహృదయం తామరాకుమీది తేట నీరువంటిది. అందులోనూ నీవు ఎరిగినవి ఆమె చిన్ననాటిదినములు. అప్పట్లోని నిశ్చయాలు, కోరికలు వేరు. ఇప్పుడు యవ్వనభావాలు—ఊహలు వేరుగా ఉంటాయి—యిప్పట్లోనే—'

'మామా—పతిగారు ఊళ్ళోనేఉన్నారా?—'

'ఆ. నాలుగుదినములైంది మేమంతా క్యాంపునించి ఆశ్రేయపురం చేరుకొని'

'వారు ఆదరణచూపుతూ హాష్టలుకు నాపేరవ్రాసిన ఉత్తరాలు అందినప్పుడు చాల ఆనందపడ్డాను'

'నీవు పెద్దచదువు చదివినవాడవనే అరుణను నీకీయస్థిరపరచుకొన్నాడు. అందుచేతనే ఆ వివాహం త్వరగా జరిగించుకోలే నీకోసం తొందరగా ఉత్తరం వ్రాశాను'

'వెడదామా మామా! పతిగారియింటికి'

'ఊ—నీ సాన్నం' ముగించుకొని భోజనం కానియ్యి. తరువాత వెళ్ళవచ్చు. నీవు వచ్చినట్టుగా కబురుచేశానుకూడ ఆయనకు—' అని విశ్వాసరావుగారు మేనల్లుడు వాసుతో చెపుతూండగానే వెళ్ళు

అ స్థలానికివచ్చి ఆయనతో ఎదోమాట్లాడదలచి వచ్చినట్లుగా ముహూలో భావం అగుపర్చాడు.

‘వెంకన్నా!—నాకోసంవచ్చావా?—అయ్యగారేమైనా కబురు చేశారా నీచేత’

‘ఉహూ—లేదండీ’

‘మావాను పట్నంనుంచి వచ్చినట్టు ఆయనకు కబురు అందిందా’

‘అ. అందిందండీ’

‘మరి—నీరాక!—’

‘మీతోమాట్లాడగోరి వచ్చాను’

‘ఓహో—అదా!—వస్తూన్నాను. అరేయి—వాసూ! నీన్నాన పానాలు వేగంకానియ్యి. యిప్పుడే మనశంకన్నతో మాట్లాడివస్తాను’ అంటూ వాసును హాటునుంచి యింటిలోనికి పంపివేసి నటనలో ఆదరణను అగుపరుస్తూ వెంకన్నను సమీపించాడు.

‘వెంకన్నా—అరుణనిషయములో రహస్యములేమైనా కని పెట్టావా?—’

‘రహస్యానికి ఏముండండి. ఒక్కనిషయం—’

‘ఏమిటది!—’

‘అహ—వాసుబాబుగారువచ్చారని అక్కడకు వార్తరావడంతోనే పతిగారు ఆవార్తకు ముహూలో ఆనందాన్ని అగుపరుస్తూ అరుణను పెద్దగాకేకవేసి పిలచి వాసుగారి రాకనుఎరుకపర్చారు. అమాటతో ఆమె వెలవెలబోతూ మాటలబోగాని ముహూలోగాని ఉత్సాహాన్ని అగు పర్చుకుండ తలవంచుకొని ఊరుకొంది’

‘కొత్తరుచులకు అలవాటుపడ్డ అమృతాద్యం దానిని వదులు తుందామరి, చూస్తాను!—దానిపెంకితనం ఏమిటో. వాసును ఎలా పెండ్లిచేసికోదో—ఏమూతుందో—’

‘ఎవండి—అతడువార లోనికిపోయి, మరి ఐదునిమిషములలో చుట్టుతిరిగి వచ్చి గేటుదగ్గరఉన్న నన్ను పిలచింది ఆమె’

‘నిన్నే!—మంచివాడే పిలచింది. ఊ—ఏమంటుందే!—’

‘ఎవరైనావచ్చి తన్ను అడిగిరా అంది. లేదని నేనుచెప్పాను. ఎవరైనా ఏవేళలోనైనా తన్ను అడిగినట్లయితే వెంటనేవచ్చి ఆమెకు తెలుపవలసినదిగా చెప్పి వెళ్ళిందండి’

‘అంటే—ఎవరువస్తారని దానిఅభిప్రాయం!—’

‘అంతమాత్రం తెలుసుకోలేదూ!—ఆకుర్రాడు కృష్ణుడురాక కోసమే ఆరాలుగాయి ఆరాటమంతాను’

‘అబ్బా—ఎంతయోచన! నిజంగా నువ్వుఅన్నట్టు అది రాలుగాయే. చిన్నప్పటినుంచి పెంకిస్వభావంగలదే. అదేమిచావమో—నన్ను చూస్తేనే సింహస్వప్నం దానికి’

‘ఇహ—ఎంతలెండి. మన వాసుగారితో ఆమూడుముఘ్న పడ్డాయంటే ఆలమ్మాయి ఆరాటలు అమాంతంగా ఆరి అప్పుడే ఊరు కొంటాయి’

‘అవును. ఆవివాహం జరిగేవరకే నేనూ ప్రాణాలు అరచేతితో పట్టుకొని దానిని వగ్గలలోపెట్టి ఆవుతూన్నాను. లేకుంటే అనలే పెంకి రాలుగాయి—నా కీపెండ్రేవద్దని పెంకిపట్టువట్టిందంటే కథేచెడుతుందని భయం—’

‘మరి అలా ఆమెపెంకిపట్టువట్టి కూర్చుంటే ముందుక రవ్వం!—’

‘అదంతా ఊహించే ఆనందపురంలో అల్లరిని రేకెత్తించాను. అప్పటి ఆసంఘటనకారణంగా ఆకుర్రాడినిగూర్చి అవి తండ్రితో తెగింది చెప్పలేదు. చెప్పినా—నలుగురిలోనూ అంత అల్లరిఅయి, పూర్వ సంభందములేక సోదరసోదరిలుగాఉన్నట్టు ప్రమాణించేసి వచ్చుకొన్న ఆపిల్లవానితో ఆమె వివాహానికి పతి వచ్చుకోడు—’

‘కారణం!—’

‘కారణానికి ఏముంది!—ఆతడేకావాలని అది మొండిపట్టువడితే ఆతనితో తనకు పూర్వసంభంధమున్నట్టుగనే లెక్కకువచ్చి, వ్యభిచార దోషంకింద ఆరోపంపబడి పతికి, ఆతనికి నలుగురులోనూ షరపతిత్తిగ హాస్యాస్పదుడై—’

‘ఎంతటిట్టమైనవారండీ మీరు. ఎంతదూరంయోచించి, ఎంత గందరగోళంచేసి విడచారు. ఆలల్లరే యిప్పుడు ఆమెను కట్టుబాట్లలో ఉంచింది’

‘అప్పుడేఅయిందా! ఇప్పుడే జాగ్రత్తగొండాలి’

‘యిహా ఏముంటుంది. మళ్ళీ ఆకృష్ణుడు యిక్కడకురాగలడనేనా మీ ఊహ’

‘తప్పకరాగలడనే నా సమ్మకం. ఆతనికి ఏదోవార్త రహస్యంగా అది పంపియుండకపోతే, అది నిన్ను అలాఎందుకు అడిగిఉంటుంది!— వాడిరాకకోసమే అది కాచుకొనిఉంది. వీలుచిక్కుతే వాడితో ఎగిరి పోవ ప్రయత్నిస్తూండేమోకూడ. కాబట్టి ఈనాలుగురోజులూ దాని ఛాయలోనే తిరుగుతూ—’

‘అలాజరగనివ్వకుండ కాపాడుపూచి నాది. ఆభారం నామీద నిడువండి’

‘అవును. నీసామార్థ్యము, విశ్వాసమూ ఎరిగి ఆ సమ్మకంతోనే ఆకార్యభారాన్ని నీమీద ఉంచాను’

‘ఓవేళ వాడేవస్తే అయ్యగారి ఎదుటపెట్టి నాలుగు చివాట్లు వేయించి—’

‘అదేపొరపాటు. ఆతనివిషయం పతిగారివరకు వెళ్ళిదంటే అరుణ తెగించి ఆక్షణంలో ఆతనిని కాపాడడానికి ఆతనిని ప్రేమిస్తూపట్టుగాచెప్పి వేస్తుంది. ఆ మాటమీదనే ఆమె గట్టిగా నిలచిందంటే పతిఎదురుతిరుగ

లేడు. నాకు తెలుసు ఆతని న్యభావం గాన ఏదోయ్య క్తివన్ని తీరుగవాడు
యిక్కడికి రానిప్రయత్నంచేయాలి'

‘బడితిబజావట్టి పంపమంటారా?—’

‘ఉమ్—అదీకూడదు. వాడు రావడమేజరుగుతే వారిమాటలు
జాగ్రత్తగావిని, వాడివినికిడినిగూర్చి నాకు వార్త అందచేశారంటే తక్కిన
కర్తవ్యం నేను చూచుకొంటాను—’ అని విశ్వాసరావు వెంకన్నకు
చేతులుతీర్చి సచ్చయెపుటాంటే వాను స్నానంచేసిన తడితలను టవ
లుతో తుడుచుకొంటూ ఆస్థలానికి వచ్చాడు. ఆతనిరాకతో విశ్వాస
రావు వెంకన్నతో ప్రసంగమును చట్టుసరిపి, వాడిని అక్కడనుంచి పంపి
వేశాడు. వెంకన్న పోవడంతోనే ఆయన వాను భోజనసౌఖ్యములు
చూడడానికి లోనికివెళ్ళాడు.

5

వాసును ఆహ్వానించి పతిగారు ఆతనిపట్ల అధిక అనురాగాన్ని
చూపుతూ ఆదరణతో మాట్లాడేవాడు. అరుణతో వాను పెండ్లి మరి
వారంరోజులలో జరుగునట్లు ఖాయమై పెండ్లిప్రయత్నములు చురుకుగా
జరుగుతూన్నాయి. విశ్వాసరావుగారే పతిగారియింట్లో సర్వాధికారాన్ని
చెలాయిస్తూ పతిగారిని లోబరచుకొని ప్రవర్తిస్తూన్నాడు.

విశ్వాసరావు పోకడలుచూస్తూంటే అరుణకు అనన్యమేనేది.
కాని—అంతకుముందే అల్లరిపాలవడంచేత ఎదిరించి ఏవిషయంలోనూ
మాట్లాడలేకపోయేది. వాను మామూలుగా పూర్వపరిచయాన్ని
పురస్కరించుకొని విశ్వాసరావుగారిప్రేరణవల్ల—ఆమె ఏకాంతంగాఉన్న
సమయాల్లో ఏదోమాట్లాడ ఉపక్రమించేవాడు. కాని అరుణమాత్రం
ముక్తనరిగా మూడుమాటలతో ఆతనిని తన గదినుంచి బయటకువెడల

నడవేది. అదంతా కొత్తపెండ్లికూతురు కాబోతుండడంచేత సిగ్గుతో మనసుయిచ్చి మాట్లాడలేకపోతోందని నిరుత్సాహపడిన వాసుగుండకు విశ్వానరావు ధైర్యం చెప్పి బుజ్జగించేవాడు.

వాసుతో అరుణపెండ్లి ఖాయమై ఆనెలలోనే ముహూర్తం నిశ్చయించారు. దినములు గడిచిపోతున్నాయి. వివాహంనకు యిహ నాలుగు దినాలుమాత్రమే గడువుంది. అరుణకు ఏమిచేయుటకును తోచుటలేదు. యిల్లంతా పచ్చనితోరణాలతోనూ, పెండ్లిపందెల్ల తోనూ, కొత్తఅలంకారలతోనూ, పతిగారి ఔన్నత్యాన్ని సూచిస్తోంది. అరుణహృదయం కృష్ణనిరాకకోసం కొట్లాడేది. కాని ఆతనిరాకమాత్రం దుర్భరమైంది ఆమెకు.

మరే రెండుదినములలో వివాహం జరుగబోతుంది. అదినమే ఆమెను పెండ్లికూతురును చేయబోతే తనశరీరస్థితి ఆదినం బాగుండలేదని మారాంపెట్టి అప్రయత్నం ఆదినం జరుగకుండా ఉపసంహరించేసింది.

అప్పుడే కృష్ణనితోగల తన ప్రేమవిషయం తండ్రికి తెలియ బరుస్తే యంతవరకు వచ్చియుండెడికాదేమో అని ఆమెమనసు పలు మారు అరచేది. కాని పెండ్లితలపెట్టి అది జరిగించినా లాభములేదను కొంది. ఆనిమిషంలో తండ్రి తనజీవితప్రశ్నకంటే ఆత్మగౌరవాన్నే ఎక్కుడుగాతలచి తనపెండ్లి వాసుతోనే జరిగించితిరుతాడని స్థిరపరచు కొంది. ఆ నిశ్చయాలతో ఆమెమనసు వికలతచెంది కండ్లవెంట అశృ దారలు అప్రయత్నంగా జారాయి. తాను ఏమిచేయడానికి దారిగానక మనసుఅంతా చెదరుత్సాది. చెదరేహృదయఅందోళనకు తాళుకోలేక అరుణ నిర్జీవప్రతిమలా తయారై అన్నసానీయాలందు ఏహ్యభావన్ని అగుపరుస్తూ ఆనాలుగుదినములతోనూ విచారంలోకుంగి శల్యమైంది.

ఆదినం రాత్రి పది దాటింది. ఆకాశంమీద నక్షత్రాలతో పండ్లంపేనుకొని పరుగెడుతున్న చందమామ తన సహజకాంక్షలను

వెదజల్లుతూ స్రవచాన్మంతా పలిస్తున్నాడు. ఆకాశమంతా మబ్బులు లేక నిర్మలంగా ఉండి ప్రేమమీది నటుని చమకీకోటుమీదిరాళ్లు దగదగలు నక్షత్రకాంతలు మిలమిలలాడుతూన్నాయి. అరుణకు ఆ రాత్రి నిద్ర పట్టనేలేదు. తెల్లవాడుతే మరి యొకదినం గడుపుడండి ఆమెవివాహానికి. అరుణ తనగదిలో నిద్రపట్టక పచారులుచేస్తూ, మేడమీది కిటికీదగ్గర నిలువబడి ఆకాశంమీది చంద్రునివంక ఓనిమిషంచూచి, తన దృష్టి ఎదుట రోడ్డుమీదకు మరలింది. రోడ్డుప్రక్క గంగరావిచెట్టుక్రింద ఓ వ్యక్తినిలచి మేడవంకచూస్తూన్నట్టు అగుపించింది. ఆమె తనదృష్టిని ఆవృక్తిమీదనిలపి కేంద్రీకరించి చూడడంలో ఆతడు కృష్ణుడేమో అన్న ఆత్మత ఆమె మనసును లాగుతూంటే అరుణ చట్టున వెనుతిరిగి మేడ మెల్లదిగి రోడ్డుప్రక్కతోట ప్రహరి పిట్టగోడను ఒక్కపరుగుతో సమీపించింది. ఆ చీకటఛాయలోంచి తెల్లని బట్టలవిగ్రహం కదిలినట్టయి ఆగోడను సమీపించింది.

‘కృష్ణ!—’

— ‘అరుణ!!—’

‘ఆ, నేనే. ఇటురా. ఆ గేటుతలుపుతీసుకొని లోనికిరా కృష్ణ!’

‘వద్దు. ఎవరై నచూస్తే—’

‘చూడనియ్యి. యిహ భయపడను. నీవు యిప్పట్లో రానేమో నని ఈ నిమిషంవరకు దిగులుతో—’

‘అరుణ!—’

‘ఉష్—లోనికిరండి. ఎవరులేరు మిమ్ములగుర్తించడానికి—’

అంటూ అరుణ ఆతని సమాధానం వినకుండానే గేటుదగ్గరకు పరుగెత్తి తలుపుతెరుస్తూ ఆతని ఆహ్వానించి లోనికితీసుకొనిపోయింది. మల్లపందిర ప్రక్క పోకచెట్టునీడలో నిలువబడ్డారు అరుణా కృష్ణులు.

అరుణా—నీపెండ్లి అని విన్నాను. ఆనందపడ్డాను. ఆఖరుమారు నన్ను ఒక్కసారి కలుసుకొని ఈ గాజు బహుమతిగాయిచ్చి పోదామని వచ్చాను’

‘ఇరవవ్యక్తితో నాపెండ్లి బయటబోతోందిఅంటే నీకు ఆనందంగా ఉందా?—ఈమాటలు నాఎదుట మాట్లాడడం నీకు ధర్మమేనా?—పైగా ఈపెండ్లికి నీ బహుమతికూడనా?—’

‘అరుణా!—నీ తండ్రిగారవాన్ని కాపాడడం నీ బాధ్యతలయి ఉందని యింకనూ గుర్తించనేలేదా!—’

‘ఇదిగో—త్రీకరణశుద్ధిగా చెపుతూన్నాను విను. ఈలోకంలో అరుణ నీవన్నపు. ఈ శరీరం ఎప్పుడో నీవశించేళాను. దీనిమీది సర్వ హక్కులూ నీవి—’

‘అరుణా పిచ్చిదానివికాకు—’

‘కాదు. కాదు—నిశ్చయముతోనే మాట్లాడుతూన్నాను. నా జీవితమే తృంచబడుతుంటే నాతండ్రి ఆత్మగౌరవంతో నాకేటిపని!—అదిగాక ఆతనితో పెండ్లిఒప్పుకోవడంఅంటే వ్యభిచారికాక ఏమాతుంది! ప్రజాదృష్టిలో పాతివ్రత్యమనే పేరుతో చెలామణిఅవుతూన్న ఆస్వరంత ర్యామి కండ్లనుమూసి పాపాన్ని బావుకోలేనుగా—’

‘అరుణా! ఆవేశంతో కర్తవ్యాన్ని మరుస్తున్నావు.’

‘లేదు—నా జన్మలంతా నీహస్తాలచిగువులో— నీ సత్సవెడవుల తళతళలో— నీ నల్లకండ్లనీడలో మైమరచి స్వర్గద్వారాలు తెరుచుకొని విహరించాలి. అప్పుడుగాని నీ జీవితఫలితం—’

‘అరుణా! రేపటి నీపెండ్లి—’

‘నా పెండ్లి నీతోబరగాలి. లేదా అరుణ నీకుఅగుపడదు. అరుణ ప్రేమతపాలయి నీచుట్టు ఆలోట చెట్లచిగుళ్ళమీద—’

‘దేవీ!—’

‘మట్టిపిలులలా, కృష్ణా!—క్రొత్తపేర్లతో పిలుస్తూన్నావానన్ను ఎంతముద్దుగా—ఎంతహాయిగాఉంది ఆపిలుపు, ఆపిలుపుతో—కాదు—నీ ముద్దుమాటలో అమృతంఉంది. అదినామీద కరిపించు—’ అంటూ అరుణ ఆతనివత్సానికి తనతలను అదుముతూ విడవలేనికాంతతో ఆతనిని అతుక్కొని బరువంతా ఆతనిపై మోపుతూ రెండువైపులా ఆతనికి తగిలే యశావనబారంతో కంటనీరుజారుస్తూ ఆతనికండ్లలోనికిచూచింది. కృష్ణుడు ఆక్షణంలో యిహ ఆమెసుకాదన లేకపోయాడు. మెత్తని ఆమెమృదుశరీరపు బాగాలన్నీ ఆతనిని అదుముకొంటూంటే ఆతని ఎడమచేయి అప్రయత్నంగా ఆమెచుట్టివేసి దగ్గరగాలాక్కుంది. ఆ కౌగిలింతలో కండ్లుమూసుకొని ఓక్షణం ఆలానే నిలచిపోయారు. కృష్ణుడు ఓమారు కండ్లుతెరిచి ఆమెవంకచూచాడు. ఆమూసిన ఆమె పెద్దకండ్ల అందం, పెదవుల ఎర్రదనంలోని వంపులు, ఆతని పెదవులను పిలచినట్టయి ఆమె పెదవులను తనపెదవులతో తాకాడు. అరుణ ఆస్పర్శతో కండ్లుతెరిచి తన ఎర్రటికాళీగాజుల చేతిని ఆతని మెడచుట్టుతిప్పి ఆతని తలను దగ్గరకులాగుకొంటూ తనపెదవులను ఆతనిపెదవులకు అదుముతో ఆతని కిందిపెదవిని జివ్వమరిపించింది. ఆకలయికలో—ఆకౌగిలింతలో—ఆపెనవేసుకొనడంలో వారిహృదయాలు ఈప్రపంచానికే దూరమై స్వర్గ సుఖాలలో ఈదులాడుతున్నాయి.

‘అరుణ—ఏది నీచేయి యిటులే—’ అంటూ కృష్ణుడు ఆమె వచ్చనిచేతిని తనచేతిలోనికి తీసుకొని తానుతెచ్చిన బంగారుగాజుల్ని ఆమెచేతులకు తొడిగాడు. అరుణ ఆతనివత్సానికి చేరబడి కండ్లలో చుసువునుచూపుతూ ఆమెకూడ ఆతనిచేతివేల్చి తన చేతినున్న ఉంగరం తీసి ఉంచింది. ఆ ఉంగరపువ్రేలిచేతితోనే కృష్ణుడు ఆమెతలను నిమిరాడు.

‘కృష్ణా—నీతోనే యిహ ముందుజీవితం గడవస్థిరపర్చుకొన్నాను నన్ను నీతో—’

‘అరుణ—ప్రమాదమును నీవు కోరితెచ్చుకొంటూన్నావేమో అనిపిస్తూంది—’

‘ఆత్మగౌరవాలు—ప్రమాదాలు లెక్కించను నేను. నీప్రక్క నుండడమే నాకు కావలసింది—’ అని అరుణ చెప్పుతూండగానే గుట్టపు సాలలోంచి మనిషివస్తూన్న ఛాయ అగుపడింది. ఆతనిచేతిని చెంపకానించు కొని వేళ్లు లెక్కపెడుతూన్న ఆమె చట్టన తలత్రిప్పి వెనుకకుచూచింది. ఆమెనుచుట్టూ చుట్టుకొని కూర్చున్నవాడు ఆలాంతరువెలుగును చూడ గనే మెల్లగా పడగవిచ్చిలేచే నాగనర్పంలా వెనుతిరిగి చూచాడు కృష్ణుడు. వెంకన్నచేతిలోని గుడ్డిదీపంతో ఆస్థలానికేవస్తూన్నట్టు అగు పడడంతోనే, కృష్ణుడు ఆమెమీదనుంచి తనచేతులను తీసివేస్తూ—

‘అరుణ—యిహ నేను వెళతాను. రేపురాత్రికి ఈవేళకే నాతో వచ్చివేయడానికి సిద్ధంగాఉండు’

‘ఈ చోటునేడంటాను. తప్పకరావాలి’

‘తప్పకవస్తాను. నిన్ను తీసుకొనువెళ్ళు నులువువర్పాట్లన్నీ సరి చేసుకొనేవస్తాను. భయపడకు—’

‘మరవకండి. ఇహవెళ్ళండి. వాడు యిటేవస్తూన్నాడు’

‘ఊ—నీవు మేడనుచేరుకో. నేను వెడతానుగా—’ అంటూ కృష్ణుడు గోడదూకాడు. అరుణ దెబ్బతిన్న హరిణంలా లాంతరువెలుగు పంక బెడరుతూచూచి అక్కడనుంచి పరుగెత్తి మేడలోనికిపోయింది.

కృష్ణునిరాకను ముందుగానే గుర్తించిన వెంకన్న పరుగెత్తుకొనివెళ్ళి విశ్వానరావుకి ఎరిగించడంచేత రావు పోలీసుయిన్స్ పెక్టరును సహాయంగా తీసుకొని కృష్ణుణ్ణి పట్టించడానికి రాజబాటకు దగ్గరగానే ఆయనను నిలబడ చేశాడు. తమరాకకోసం నియమితస్థానంలో వేదియున్న వెంకన్నకు

తమడినికిని తెలియపరుస్తూ కృష్ణుడు ఈవలకువచ్చునిమిత్తం ఆతనిని ఆత్మోపను వెళ్ళవలసినదిగా పుత్తెంచాడు విశ్వానరావు. వెంకన్నరాకతో కృష్ణుడు గోడదూకాడు. ఆదూకడంలో యిస్సపెక్టరు ఆతనిచేతిని పట్టుకొన్నాడు.

‘ఎవరునువ్వు—’

‘నేనా?—’

‘అవును. ఈరాత్రివేళ యాయ్ టిబ్బానికి ఎందుకు ప్రవేశించావ్?’

‘.....’

‘దొంగవెధనా!—పద స్టేషనుకి—’ అంటూ యిస్సపెక్టరు ఆతనిని లాగుకొనిపోతూంటే విశ్వానరావు చిరునవ్వుతో ఉడయంవచ్చి ఆయనను కలుసుకొంటాననిచెప్పి సెలవుతీసుకొని వెనుతిరిగిపోయాడు.

ఆరాత్రింతా కృష్ణునికి కారాగారవాసం అయింది. ఇస్సపెక్టరు ప్రశ్నలకు నిజకారణం చెప్పి అరుణగౌరవానికి కళంకం ఆపాధించడం యిష్టములేక కృష్ణుడు నిరుత్తరుడై ఊరుకొనడంచేత యిస్సపెక్టరు మరింత అనుమానించి ఆతనిని ఆరాత్రి లాకప్ లో ఉంచాడు.

6

ఆమరుచటిదినమే వివాహముమాహూర్తనిర్ణయకాలం. ఆరాత్రి కృష్ణునితో వెళ్ళిపోవచ్చుననే నమ్మికతోకూడిన ఆనందంచేత అరుణలో పూర్వంఅగుపడిన చిరునవ్వులు తొణికిసలాడుతూంటే ఆమెనవ్వులు అక్కడివారిసాదరిన ఉత్సాహపరచాయి. ఆదివం పట్టుదలగా పెండ్లి కూతుర్ని చేశారు అరుణను. అరుణ అదంతా ఆటగాతలుస్తూ శశిరేఖ వివాహాన్ని జ్ఞప్తికితెచ్చుకొని తనలోతానే ముసిముసిసవ్వులు నవ్వు కొంటోంది.

అంతలో తనగది అవతలనులులో ఈసంభాష వివవస్తూంది అరుణకు.

‘ఎప్పుడు!—’

‘రాత్రి పదకొండున్నరకు’

‘వట్టుపడ్డాడా?—’

‘ఆ. మాయిన్నపెక్కురుగారే స్వయంగా పట్టుకొన్నారండి వాడిని’

‘వాడిదగ్గర ఏమైనావస్తువులు అగుపడ్డాయా?—’

‘లేదు. పొడిఅక్షరాలు పేరుగాగల ఒకఉంగరం పదిరూపాయలు మాత్రం దొరకాయి. ఆ ఉంగరంలోని అక్షరాలు ఆతనిపేరుకి సరి పోవు’

‘ఇప్పుడు వాడు ఎక్కడ!’

‘చెరసాలలో’

‘దొంగవెధవ. ఎందుకువచ్చినట్లు చెప్పాడు ఆరాత్రివేళ’

‘దొంగఎత్తువేసి నిరుత్తరుడై ఏప్రోత్తుకు సమాధానంచెప్పకుండా ఊరుకొన్నాడు’

‘అసలు యిన్నపెక్కురు ఆవేళలో మనయింటిచాయల్లో ఉండడం ఎలాతటస్థమైంది!—’

‘మన వెంకన్నలేడూ!—వాడు ఆదొంగవెధవరాకను గుర్తించి పోలీసుస్టేషనులో రిపోర్టుచేశాడట. దానితో—’

‘మంచిపనిచేశాడు. ఆదొంగ మనఊరువాడేనా?—’

‘ఏమో—ఆరాత్రివేళలో గుర్తుపట్టలేదు—’ అని విశ్వాసరావు పతిగారికి తెలియబడుస్తూ ముందునులులోనికి నడచిపోవడంచేత అరుణకు తక్కినమాటలు వినబడలేదు. ఆపట్టుబడినవాడు కృష్ణుడే అని గ్రహించు కొన్నప్పుడు అరుణహృదయంలో ఆరనిఅగ్ని రగుల్కొని, రక్తం గుండె నుంచి ఒకేసారి తలకెక్కింది. భీతితో కనుబొమలు విశాలమై రెప్పలు

వాటంత అవేషద్దవిగా తెరచుకొన్నాయి. మూలలువడని కనురెప్పలు కొనకల్లోంచి అశృదారలు శిఖరాలనుంచి ప్రవహించే చెలవరుల్లాగు ఆమె నున్ననిగులాబిరేఖల్లాంటి బుగ్గలమీదకు జారుతూన్నాయి. ఇహ ఆస్థలంలో నిలువలేక చట్టన వెనుతిరిగి మంచంమీదకు ఒరిగి, పంచెలో నర్వఆస్థిగోలుపోయి దిక్కుగానక ఉపాయరహితుడై అలమటిందిపోయే అనాధుడులా అరుణ తనదుఃఖాన్ని ఆవలేక తలగడలో తలనుదూర్చి వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూంది.

అంతలో వాను ఆమెను తనతో కొత్తగుర్రాల బండిమీద పీకారుకు తీసుకొనపోదలచి అగదిలోనికివచ్చాడు. ఆతనిరాకను గుర్తించని అరుణ అంతకంతకు దుఃఖాన్ని యిమిడ్చుకొనలేక మురింత స్మృతిని హెచ్చించి బెక్కుతూ ఏడుస్తూంది. ఆమె దుఃఖానికి కారణం తెలుసుకొనలేక వాను దిగ్భ్రమముతో అక్కడనే ఓతుణం నిలచిపోయాడు.

‘అరుణా!—’ అని వాను నెమ్మదిగా పిలచినప్పుడు అరుణ చలించక నెమ్మదిగా తలఎత్తి ఆతనివంక చూచింది.

‘ఏడుస్తూన్నావా?—నీకకూడ దుఃఖమనేదిఉందా?—చూడూ నీదుఃఖానికి కారణం నాతో చెప్పవ్—’

‘.....’

‘అరుణా!—చెప్పకూడదా నాతో. నీసుఖదుఃఖాలను పంచుకొనబోయే నీవానుకి చెప్పలేవా?—’

‘మీరు వెళ్ళండి. ఇప్పుడు నన్ను ఏమీప్రశ్నించవద్దు’

‘అరుణా!—నన్నే వెళ్ళమంటూన్నావా? నీకష్టాన్ని నాకు తెలియజేయ నీహృదయం ఒప్పుకోవడంలేదా?—’

‘దయఉంచి మీరు వెళ్ళండి. నాదుఃఖకారణం ఎవరూ తెలుసుకొనదగిందికాదు. నా తెలివితక్కువే నాదుఃఖానికి హేతువైంది. నా ముందిచెడ్డ గణితములే నన్ను చుట్టవేసిన విషసర్పమైయింది—’

‘అరుణా—నీమాటలు నాకు అర్థంకావడంలేదు’

‘క్షమించండి. నన్ను ఓక్షణం మాట్లాడించక—’ అని ఏమో చెప్పబోతూ ఉబికివచ్చే దుఃఖాన్ని ఆపుచేసుకొనలేక తలగడలో మరల తలనుదూర్చి ఏడవడం మొదలెట్టింది.

వాసు నెమ్మదిగా ఆమెకు సమీపించి, నముద్రీపుటంచులమీద యినుకలో అగువడే అలలచాయలలా మిట్టవల్లములుతేరే ఆమెరేగిన మెలితిరిగిన నల్లతలవెంట్రుకలను సరిచేస్తూ—

‘అరుణా—ఏడవకు. నీదుఃఖాన్ని నాగుండె భరించలేకపోతోంది. నన్ను నీచంగాతలచి వేరుపరచుకు. నీకోసం ఎంతటికష్టమైనా ఎదుర్కొని నీదుఃఖం ఉపశయింపచేయడానికి అన్నివిధములా ప్రయత్నిస్తాను’ అని నెమ్మదిగా హృదయమంతటితోనూ వాసు అంటూంటే అరుణ ఆతనివంక చూచింది. ఆచూపులో ఆశ తలపెట్టింది. ఆచూపులో ఆతనిని ఎదో అర్థించినట్లుగుపడింది.

‘అరుణా!—ఇంకా సంతయిస్తూనేఉన్నావా?—చెప్పు నీదుఃఖం ఉపశయింపచేయడానికి ఎంతటిభయంకర అపదనైనా ఎదిరించదలచాను’

‘వానూ!—నాకు సహాయముచేయగలవా?—’

‘అ. తప్పకచేస్తాను. నీవిచారం అరికట్టగలడానికి సహాయమే కాదు ఏత్యాగమైనా చేస్తాను’ అని వాసు ధీమాగా అంటూంటే అరుణ నెమ్మదిగా లేచి కూర్చుంది.

‘వానూ!— నావల్ల అపచారంజరిగింది. నా ప్రేమనుగూర్చి నాతండ్రికి మొదటలోనేచెప్పు సాహసములేకపోవడంచేత యితవరకు తెచ్చుకొన్నాను’

‘అంటే!—’

‘అంటేనా?—వినండి. నేను ఓమాటు మానాన్న గారితో సిస్టుల వసూళ్ళకై కేంపుకు వెళ్ళినప్పుడు ఆనందపురనివాసియగు కృష్ణుడు అనే

ఆతనితో నాకు పరిచయంవర్పడింది. ఆపరిచయమే క్రమంగా స్నేహంగా ప్రేమగా కూడ మారింది. రాత్రోనే ఆతోటల్లో కాలాన్ని దొర్లించే దాన్ని. చివరకు మానంభంధం అల్లరిలయి కిట్టనివాళ్లు యిది కాగణంగా తీసుకొని ఎలుగురిలో మానాన్నను అగౌరవరచదలచగా ఆకృష్ణుడు మా గౌరవం కాపాడానికి నన్ను సోదరిభావంతో నన్ను ప్రేమిస్తూన్నాననీ వేరు భావంకాదని వారందరిముందర నిస్సంసయంగా చెప్పివేశాడు. ఆమాట వల్ల అప్పట్లో ఆతనిమీదనే నాకు ప్రేమగలదని మానాన్నగారికి చెప్ప లేకపోయాను. చెప్పినా అంతఅల్లడికి గురిఅయిన ఆయనతో నావివాహానికి నాన్నగారు ఒప్పుకొనరేమోఅనే సంశయంతో యంతకాలం ఆ రహస్యాన్ని దాచిఉంచాను. చివరకు మీతో పెండ్లి భాయపర్చి వివాహము హూర్తం నిశ్చయింపబడడంచేత, నావలపుసంగతి ధైర్యంగా మానాన్నగారికి తెలియజేసే ధైర్యంలేక కృష్ణునితో లేచిపోవడానికే నిశ్చయించి కిక్కిందటిరాత్రే ఆతనిని యిక్కడికిరప్పించాను. నారాకకు మొదటలో ఆయన ఒప్పుకొనకపోయినా, చివరకు ఆయనను ఒప్పించి 'ఊ' అనిపించాను. ఇంతలో మాయంటిలోపనిచేయు వెంకన్న పోలీసు వారికి ఈసంగతి ఎరుకవరచి కృష్ణుణ్ణి దొంగగా నిరూపించి చెరసాల పరంచేశారు.

‘దొంగనుకాదని ఆయనచెప్పలేదా?’

‘మాగౌరవం కాపాడడాని కేసమాధానంచెప్పక ఊరుకొన్నారు. అందుచేతనే కారాగారప్రాప్తి’

‘అమ్మాయి!—నీకు యివ్వుతలేనిపెండ్లి నేనుమాత్రం చేసు కొంటానా!—నీకు ఆతనితోనే వివాహం జరిగించడానికి ప్రయత్నిస్తాను’ అని వాసు ఆమెకు అభయాన్నియిచ్చి ఓదాదుస్తూంటే వెంకన్న ఆస్థలానికి వచ్చాడు.

‘బాబూ—మామగారు తమరిని దయచేయమంటూన్నారండి’

‘యిటురా—’

‘ఏం! బాబూ—’

‘రాత్రి దొంగను పట్టించావా?—’ అని వాను అడుగుతూంటే వెంకన్న తడబడుతూ వెళ్ళిచూపులుచూస్తూ సమాధానం యివ్వలేదు. వాడు అలా నిరుత్తరుడుకాడానికి కారణంగానక నిజస్సంగతి చెప్పడానికి వాడు ఎందుకు తడబడుతూన్నాడా అని ఆతనివంక తీక్షణంగా చూచాడు వాను.

‘ఏమిరా మాట్లాడవు. జరిగినది చెప్పడానికేం!— దొంగ ఇంటిలో పడినప్పుడు దగ్గరగా ఉన్న యింటిఎజమానికి తెలుపకుండా పోలీసువారికి తెలియచేయడం ఎందుకుజరిగింది!’

‘దిల్లం. ఆరు పోలీసులుకాబట్టి పట్టితీసుకెళ్ళారని వారికి చెప్పానండి అయ్యా’

‘ఊ—నరే. దొంగను పట్టి పోలీసువారు తీసుకొని వెళ్ళినతరువాత నైనా ఈసంగతి పతిగారికి ఆరాత్రి తెలియబట్టావా?’

‘.....’

‘ఇదేదో మోసం ఉంది. చెప్పవేం!—ఎందుకు అలాభీతిగా చూస్తావ్. ఊ—చెప్ప’

‘అయ్యా!—విశ్వాసరావుబాబయ్యగారే అలా చేయమన్నారండి’

‘ఆసమయంలో ఈసంగతి విశ్వాసరావుగారికి ఏలా తెలుసు—’

అని వాను నిలదీసి వెంకన్నను అరుణ ఎదుటనే అడుగుతూంటే పతి గారుకూడ ఆగడంలోనికి వచ్చారు. పతిగారిరాకతో వెంకన్న మరింత వణకుతూ బెదరుచూపులుచూస్తూన్నాడు. వాడు కంగారును గమనించిన వాను ఏదో మోసంఉండి ఉంటుందనే నిశ్చయానికివచ్చి వాడి మీద ప్రశ్నలవర్షం కురిపిస్తూన్నాడు.

‘అయ్యగారి ఇంటికి వెళ్ళి చెప్పానండి. ఆయనే ఇస్సే పెట్టరుగారిని తీసాకొనివచ్చి ఆలబ్బాయిగారిని పట్టించారండి’

‘నీవు పోలీసువారికి చెప్పలేదన్నమాట’

‘లేదండి బాబయ్యా. కనికరించాలి కామందులు’

‘ఫరవాలేదు. ఇంటిలో ఉన్న పతిగారికి తెలుపకుండ దూరంలో ఉన్న విశ్వసరావుకి ఎందుకు ఎరింగించబయలుదేరావ్’

‘చిత్తం. మీ పెండ్లి అరుణమ్మగారితో జరగాలనే ప్రయత్నం కోసం వారేచేశారండి ఈపనులన్నీ—’

‘ఏపనులు! సరిగా చెప్పు. భయపడకు. నిన్ను తమిస్తానులే’.

‘చిత్తం. నమస్కారాలండి బాబయ్యా. నిజం చెప్పేస్తాను. ఆదిన్న అయ్యగారితో అరుణమ్మ ఆటోటవెంట తిరుగుతుందని విశ్వసరావు గారికి తెలిసి, ఆతనినే అరుణమ్మ ఎక్కడ పెండ్లిచేసుకొంటుందో అని ఆనందపురంలో అయ్యగారిని అల్లరిపెట్టింది విశ్వసరావుగారేనండి. ఆకరణంగానికి లంచమిచ్చి ఆ అల్లరిపెట్టించారండి. దానితో ఆకుర్రాడిని చేసుకొంటానని అరుణమ్మ చెప్పలేదని ఆబాబుగారి ఉద్దేశమండి. అలానే జరిగిందికూడాను. ఆకృష్ణుడు ఈశావరప్పక వస్తాడని నన్ను హెచ్చరించి, ఆలబ్బాయిడనే తనకు తెలియచేయవ్వారండి. అందు చేతనే ఆయనకు చెప్పానండి. అరుణమ్మగారిని మీకిచ్చి పెండ్లిచేయడానికే ఆయన ప్రయత్నమంతాను. ఆ పెండ్లితో ఈ అస్థికంతా మీరు ఎడమానులుకాడానికే ఆబాబుగారి ఉద్దేశమంతానండి—’ అని చెప్పి ఊరుకొన్నాడు వెంకన్న. పతిగారికి పూర్తివిషయం తెలిసి విశ్వసరావు కుట్రకు ఆశ్చర్య పడ్డాడు.

‘పతిగారూ!—తమించండి. మీ మామ తరపున నేను తమిషణ వేమతూన్నాను మిమ్ములను. స్వార్థంకోసం యోచించి మిమ్ములమాయ

చేసి నాకు అరుణతో వివాహంకూర్చాడు. మామామగారు, ఆకృష్ణుణ్ణి అరుణ ప్రేమించింది. కృష్ణుడు మంచివాడని తెలుసుకొనడానికి మీ గౌరవంకోసం తన ఆత్మగౌరవాన్ని విడచి చెరసాలలో ఉండడంమే సాక్షి. ఆయనతోనే అరుణ వివాహాన్ని జరుపండి—' అని వాసు చెపుతూంటే ఆతని విశాలహృదయానికి అరుణ ఆశ్చర్యపడుతూ కండ్లవెంట ఆనంద భాష్పాలను విడచింది. ఏపాదబిందువులే ఆనందభాష్పాలుగా మారాయి అరుణనేత్రాల్లో అనిమిషాన్ని.

అధికగౌరవాలతో కృష్ణుణ్ణి చెరసాలనుంచి కొనితేబడి అరుణతో ఆతని వివాహం జరిపించారు పతిగారు. వాసు త్యాగానికి కృష్ణుడు కృతజ్ఞతలు అర్పించి ఆయిష్టేయకు వాసునే తన ప్రేమేతుశక్రటరిగా ఏర్పరచుకొన్నాడు కృష్ణుడు. ఇప్పుడు వాసుకృష్ణులు ఒక్కకడుపున జన్మించిన సోదరులుగానే ప్రేమరిస్తూ ఒక్కనిమిషమైనా ఒకరినొకరు విడచిఉండలేని స్థితికివచ్చారు. ఇస్టేటురాబడిని ఖర్చుచేయడంలోగాని కూడిక చేయడంలోగాని వాసుఇష్టంమీదనే నడుస్తోంది. వాసు అరుణను సోదరిలా చూచుకొంటూ చనువుగా ఆఇంటిలో తిరుగుతూన్నాడు.

ఇంతకీ చివరయ్యాట ఏమిటంటే వానేకృష్ణుడు, కృష్ణుడే వాసుగా ఉన్నారు ఆయింటిలో.

రాజోత్తనవలలు

1 పాపాణము

2 పార్థమి

జీవితచరిత్రలు.

1 రాజగోపాలాచారి

2 అజాన్

3 చిత్తరంజన్ దాస్

4 పటేలు బ్రదర్స్

5 నవాబ్ జిన్నా

వలయువారు:—

పసుపులేటి బాపిరాజు

రాజమండ్రి.
